

VALGA VALLA 2020. AASTA

KONSOLIDEERIMISGRUPI MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimetus: Valga Vallavalitsus

Aadress: Puistee 8 68203 Valga

Telefon: 766 9900

E-posti aadress: valga@valga.ee

Interneti kodulehekülg: www.valga.ee

Majandusaasta algus: 01.01.2020

Majandusaasta lõpp: 31.12.2020

Audiitor: Audiitorbüroo Fides OÜ

Sisukord

1	Tegevusaruanne	3
2	Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	30
2.1	Bilanss	30
2.2	Tulemiaruanne	31
2.3	Rahavoogude aruanne	32
2.4	Netovara muutuste aruanne	33
2.5	Eelarve täitmise aruanne	34
2.6	Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	36
2.7	Lisa 2 Raha	41
2.8	Lisa 3 Maksud, lõivud ja trahvid	41
2.9	Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed	42
2.10	Lisa 5 Varud	42
2.11	Lisa 6 Osalused sihtasutustes	43
2.12	Lisa 7 Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	44
2.13	Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	45
2.14	Lisa 9 Materiaalne põhivara	46
2.15	Lisa 10 Immateriaalne põhivara	48
2.16	Lisa 11 Bioloogilised varad	48
2.17	Lisa 12 Muud kohustised ja saadud ettemaksed	49
2.18	Lisa 13 Tingimuslikud kohustised	49
2.19	Lisa 14 Laenukohustised	50
2.20	Lisa 15 Kapitalirendi tingimustel soetatud varad	52
2.21	Lisa 16 Saadud toetused	53
2.22	Lisa 17 Tulud kaupade ja teenuste müügist	56
2.23	Lisa 18 Muud tegevustulud	57
2.24	Lisa 19 Antud toetused	57
2.25	Lisa 20 Tööjõukulud	58
2.26	Lisa 21 Majanduskulud	59
2.27	Lisa 22 Muud tegevuskulud	60
2.28	Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega	60
2.29	Lisa 24 Konsolideerimata finantsaruanded	62
2.30	Lisa 25 Selgitused eelarve täitmise aruandele	65
3	Allkiri majandusaasta aruandele	70

TEGEVUSARUANNE

Vallavanema pöördumine

Head Valga valla elanikud!

Head Valga valla sõbrad ja toetajad!

Karula, Taheva, Tõlliste ja Õru valdade ning Valga linna üheks omavalitsuseks saamine on osutunud palju keerulisemaks ülesandeks, kui me 2017. aastal ühinemist toetades optimistlikult arvasime. Väljakutsed on ilmnunud nii ühinemislepingu täitmisel kui kogukondliku ühtsustunde saavutamisel. Takistused tuleb ühisel meelel ületada ning Valga valla hea maine nimel peame me kõik pingutama.

Paljudele igapäevaelu muredele vaatamata saame tõelist uhkust tunda oma inimeste, nende töökuse ja ideede üle. Meie inimeste pühendumine on taganud mitmeid valdkondlike õnnestumisi, toonud tiitleid ja märkamisi nii kaugemalt kui lähemalt. Saavutuste taga on meeskonnad, kes pole hoolinud töötundide pikkusest, keda on kannustanud ja inspireerinud valgalaste heaolu. Minu sügav lugupidamine kuulub valla ametkonna, vallavalitsuse hallatavate asutuste, mittetulundusühenduste, ettevõtete ja kogukondade tegevusele, sest just nemad loovad iga päev väärtusi, mis rikastavad elu Valga vallas ning milleta sinne elukeskkond ning tegevusvõimalused oleksid kahtlemata palju vaesemad.

Kodanik ootab vallalt operatiivsust, toetust, professionaalsust. Avatud valitsemise printsiipide rakendamine on kaasaegse omavalitsuse tunnuseks ja kogukonna kaasamine neid puudutavatesse otsustusprotsessidesse toob pikaajase tulu kestva usaldussuhte näol. Need on põhimõtted, mida Valga Vallavalitsus soovib ja tahab alati meele hoida, sest mõistame selgelt, et oleme rahva teenistuses ja kanname ka sellest tulenevat vastutust.

Head Valga linna ning Valga valla 48 küla elanikud! Just teie olete Valga valla bilansis kõige kallim vara, mistõttu hoidke sellel heitlikul ajal ennast ja oma lähedasi koroonaviiruse eest ning püsige ikka terved!

Monika Rogenbaum
Valga vallavanem

Konsolideerimisgrupi struktuur

Valga vald moodustus pärast kohaliku omavalitsuse korralisi valimisi 2017. aasta oktoobris, kui ühinesid viis omavalitsust – Valga linn, Karula vald, Taheva vald, Tõlliste vald ja Õru vald. Ametiasutusena alustati tööd 2018. aasta algusest. Valla keskuseks on Valga linn, mis ühtlasi täidab ka maakonnakeskuse rolli. Valla teeninduskeskused paiknevad Lüllemäe külas (Karula teeninduskeskus), Hargla külas (Taheva teeninduskeskus), Tsirguliina alevikus (Tõlliste teeninduskeskus) ja Õru alevikus (Õru teeninduskeskus).

Käesolev majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni Valga Vallavolikogu Kantslei, Valga Vallavalitsuse, hallatavate asutuste ning valla valitseva ja olulise mõju all olevate juriidiliste isikute 2020. aasta majandustegevuse tulemuste kohta. Kogu konsolideerimisgrupi struktuur on toodud joonisel 1.

KONSOLIDEERIV ÜKSUS VALGA VALLAVALITSUS

Vallavolikogu	Volikogu kantselei	
Vallavalitsus	Vallakantselei	
	Kommunikatsiooniteenistus	
	Rahandusteenistus	
	Ehitus- ja planeerimisteenistus	
	Vallavara- ja hooldusteenistus	Valga Saun
	Sotsiaaltöö teenistus	Valga Perekeskus Kurepesa
		Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus
		Õru Päevakeskus
		Laatre Sotsiaalmaja
		Hargla Sotsiaalmaja
		Karula Hooldemaja
	Kultuuri- ja haridusteenistus	Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus
		Tsirguliina Rahvamaja (koos Laatre Vabaajakeskusega)
		Sooru Rahvamaja
		Lüllemäe Kultuurimaja
		Hargla Maakultuurimaja
		Õru Kultuurikeskus
		Valga Avatud Noortekeskus
		Valga Muuseum
		Valga Sport
		Valga Keskraamatukogu
		Valga lasteaed Buratino
		Valga lasteaed Pääsuke
		Valga lasteaed Kaseke
		Valga lasteaed Walko
		Valga Priimetsa Kool
		Valga Põhikool
		Tsirguliina Kool
Hargla Kool		

			Lüllemäe Põhikool
			Õru Lasteaed-Algkool
			Valga Kaugõppegümnaasium
			Valga Muusikakool
KONSOLIDEERITUD ÜKSUSED	Valla osalusega äriühingud	AS Valga Vesi	
		OÜ Savelen (likvideerimisel)	
	Valla asutatud sihtasutused	SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	
		SA Taheva Sanatoorium	
SIDUSETTE-VÕTTED	AS Valga Haigla		
	Ühismajandamise OÜ		

Joonis 1. Konsolideerimisgrupi struktuur

Valga valla esinduskoguks on 27 liikmeline Valga Vallavolikogu (edaspidi volikogu). Volikogus on esindatud Eesti Keskerakond, Eesti Reformierakond, Sotsiaaldemokraatlik Erakond, Erakond Isamaa ja Eesti Konservatiivne Rahvaerakond. Aruandeaasta algusest kuni 13.03.2020. aastal oli sõlmitud koalitsioonileping Eesti Keskerakonna ja Reformierakonna vahel, pärast valitsuse liikmete tagasiastumist moodustati Eesti Keskerakonna ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna koalitsioon. Volikogu tööd korraldab volikogu esimees. Sarnaselt eelneva aastaga oli ka 2020. aastal volikogus moodustatud seitse alalist komisjoni: arengu- ja majanduskomisjon, sotsiaalkomisjon, hariduskomisjon, korrakaitsekomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon ning kultuuri-, spordi- ja noorsootöö komisjon. Komisjonid on volikogu tööorganid, kus toimub õigusaktide eelnõude ja muude volikogu menetluses olevate küsimuste sisuline arutelu. Volikogu asjaajamist korraldab volikogu kantselei.

Valla täitevorganiks on Valga Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus). Kuni uue koalitsioonileppe sõlmimiseni 13.03.2020. aastal oli vallavalitsus seitsme liikmeline. Pärast Eesti Keskerakonna ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna võimuliidu sündi kinnitati vallavalitsus viie liikmelisena. Aruandeaasta kestel toimus vallavalitsuses struktuurilisi muudatusi, kuid alates 25.09.2020. aastal kuuluvad vallavalitsusse üks vallavanem, kaks asevallavanemat ja kaks vallavalitsuse liiget. Vallavalitsus viib praktiliste tegevuste kaudu ellu talle riigi ja valla õigusaktidega omistatud ülesandeid, mille täitmiseks oli kuni 25.09.2020. aastal moodustatud kaheksa struktuuriüksust. Aruandeaastal liideti munitsipaalvara ja vallahoolduse teenistus ning likvideeriti välisprojektide- ja arenguteenistus, mille üks teenistuja viidi üle kultuuri- ja haridusteenistuse ning kolm teenistujat ehitus- ja planeerimisteenistuse koosseisu.

Vallakantselei korraldab vallavalitsuse asjaajamist, personali- ja õigusala tegevust, vastutab rahvastikuregistri andmete pidamise ja perekonnaseisutoimingute teostamise eest.

Kommunikatsiooniteenistuse ülesandeks on Valga valla maine kujundamise korraldamine, kommunikatsiooni- ja IT- alase tegevuse arendamine ning rakendamine, avalikkusele suunatud sõnumite kujundamine, pressisuhete koordineerimine ja sisekommunikatsiooni korraldamine.

Rahandusteenistus korraldab kohaliku omavalitsuseüksuse finantsjuhtimist ja raamatupidamist.

Kõik kolm eelmainitud teenistust on vallavanema vastutusalas. Samuti on vallavanema otsealluvuses juristi, sisekontrolöri ja menetleja ametikohad.

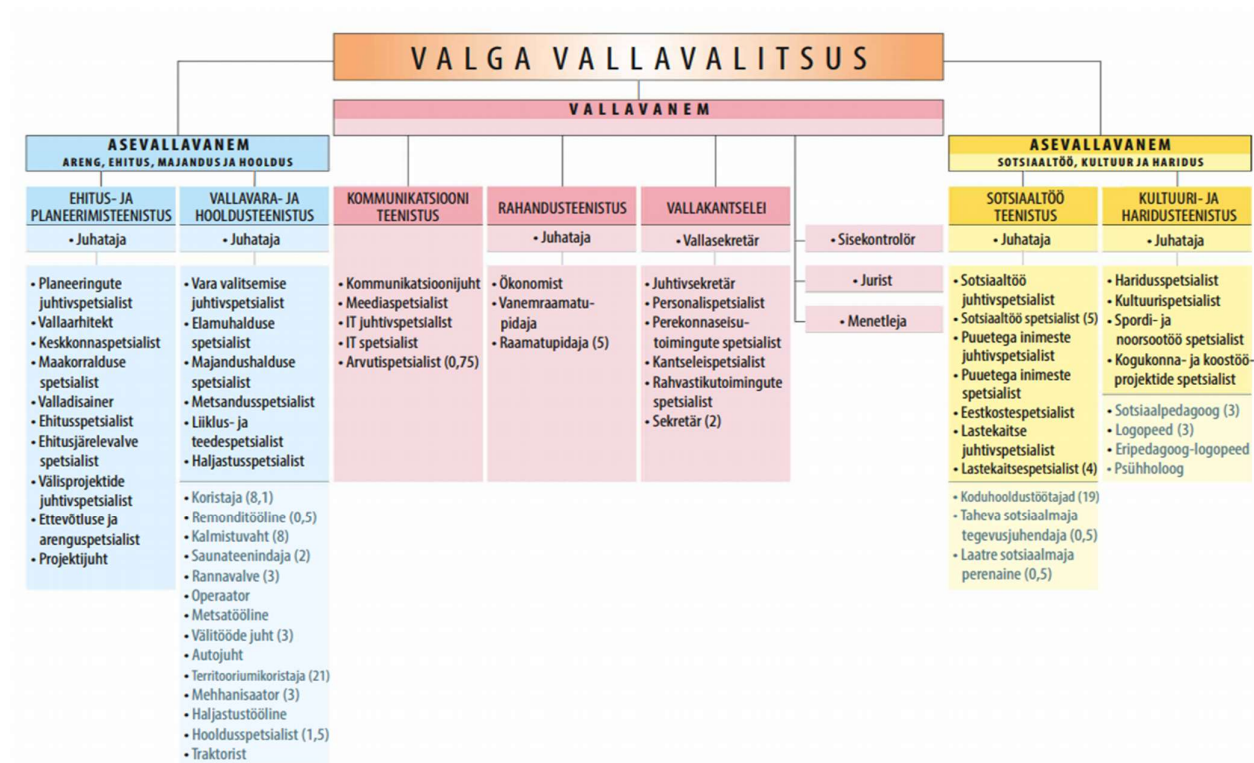
Kultuuri- ja haridusteenistus korraldab hariduse-, kultuuri-, noorsootöö ja sporditegevusega seonduvaid tegevusi, samuti koordineerib küla- ja asumiliikumist. Teenistuse haldusalas tegutsevad vallavalitsuse haridusasutused (lasteaiad, üldhariduskoolid, huvikoolid), kultuuriasutused, Valga Muuseum, Valga Sport, Valga Keskraamatukogu (koos haruraamatukogudega Harglas, Kaagjärvel, Koikkülas, Laatres, Lüllemäel, Soorus, Tagulas, Tsirguliinas ja Õrus) ja Valga Avatud Noortekeskus (koos piirkondlike noortekeskustega Õrus, Tõllistes, Taheval ja Lüllemäel).

Sotsiaaltöö teenistuse põhiülesandeks on sotsiaalhoolekandelise abi andmise korraldamine, lastekaitse ja eestkostetöö kohalikule omavalitsusele seadustega täitmiseks seatud ülesannete ulatuses. Teenistuse haldusalas tegutsevad vallavalitsuse hallatavad asutused Valga Perekeskus Kurepesa (asendushooldus-, järelhooldus-, lapsehoiu-, tugiisiku- ja turvakoduteenuse osutamine), Karula Hooldemaja (ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamine) ja Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus (eluruumi tagamise teenuse ja varjupaiga teenuse osutamine).

Vallavara- ja hooldusteenistus, mis moodustati varasemalt kahe eraldiseisva struktuuriüksuse (munitsipaalvara teenistus ja vallahoolduse teenistus) ühendamisel, vastutab vallale kuuluvate hoonete ja kinnisasjade valitsemise korraldamise eest, majandab vallametsa, haldab kalmistuid, tagab üldise heakorra kogu valla territooriumil ning teostab vajadusel järelevalvet, hoiab korras valla teed ja tänavad ning korraldab ühistranspordiliiklust. Vallavara- ja hooldusteenistuse haldusalas tegutseb hallatava asutusena Valga Saun.

Ehitus- ja planeerimisteenistuse ülesanneteks on ehitus- ja planeerimistegevuse korraldamine ja koordineerimine ning ettevõtlusalase tegevuse järelevalve korraldamine. Pärast 25.09.2020. aastal tehtud struktuurimuudatust kuulub teenistuse vastutusalasse ka valla mitmekülgse arengu strateegilise planeerimise ja täideviimise korraldamine, välisabi sisaldavate projektide teenindamise ja välissuhete korraldamine, valla turundustegevuste koordineerimine ja ettevõtluskeskkonna arendamise toetamine.

Alljärgneval joonisel on toodud 2020. aasta lõpu seisuga Valga Vallavalitsuse struktuur koos teenistuskohdade koosseisudega.

Joonis 2. Valga Vallavalitsus struktuur 31.12.2020. aasta seisuga

Valga valla konsolideerimisgruppi kuuluvad valla valitseva ja olulise mõju alla olevad äriühingud, milleks on Valga Vesi AS ja likvideerimisel olev Savelen OÜ ning sihtasutused Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon ja Taheva Sanatoorium.

Lisaks omab Valga vald 49% osalust Valga Haigla AS - s ja 33,3% osalust Ühismajandamise OÜ-s.

Konsolideerimisgrupi finantsnäitajad

Tabel 1. Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad (eurodes), 2018-2020

	2020	2019	2018
Bilansinäitajad			
Käibevara aasta lõpus	7 555 196	5 029 747	5 192 329
Põhivara aasta lõpus	63 502 635	58 343 951	54 751 618
Lühiajalised kohustused aasta lõpus	4 874 496	3 983 733	2 775 591
Pikaajalised kohustused aasta lõpus	10 828 596	8 929 636	8 426 168
Netovara aasta lõpus	55 354 739	50 460 329	48 742 188
Tulemiaruaruande näitajad			
Tegevustulud	31 632 514	27 371 236	25 830 790
Tegevuskulud	-27 175 402	-26 136 758	-24 560 966

	2020	2019	2018
Tegevustulem	4 457 112	1 234 478	1 269 824
Muud näitajad			
Põhivara investeringute maht	8 552 329	4 769 402	3 958 189
Likviidsuskordaja ¹	1,55	1,26	1,87
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ²	1,55	1,26	1,87
Kohustiste osakaal varadest	22%	20%	19%
Laenukohustiste osakaal varadest	17%	16%	16%
Piirmäärade täitmine konsolideeritud näitajate alusel			
Põhitegevuse tulem	2 425 073	3 157 859	2 755 223
Netovõlakoorumus	9 471 161	8 423 115	7 603 991
Netovõlakoorumuse piirmäär (60/80% põhitegevuse tuludest) ³	19 860 724	15 563 255	14 491 855
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel			
Põhitegevuse tulem	2 136 137	2 920 187	2 460 547
Netovõlakoorumus	8 903 006	8 069 132	6 984 007
Netovõlakoorumuse piirmäär (60/80% põhitegevuse tuludest)	18 087 969	14 261 816	13 243 146

Konsolideerimisgrupi bilansi maht on kahe viimase aasta vaates kasvanud ligemale 12%. Mõningad muutused on toimunud ka bilansi struktuuris - põhivara osakaal bilansimahust oli 2020. aastal 89%, mis on 3% väiksem kui aasta varem. Muutuse on tinginud asjaolu, et likviidsete varade ja nõuete kasv aruandeaastal on olnud oluliselt suurem kui põhivarade väärtuse suurenemine.

Pikaajaliste laenukohustiste ja muude kohustiste suurenemisega kaasnevalt on kohustiste osakaal varadest kasvanud. Pikaajalised laenukohustised suurenesid aruandeaastal ligi 1,9 mln. Laenukohustiste osakaal kõikidest kohustistest moodustab 2020. aastal 76%.

Lühiajalise võlgnevuse kattekorda mõõdab, mitu korda on käibevara kogusumma suurem kui lühiajalised kohustused. Näitaja väärtust alla 1,1 loetakse nõrgaks ning üle 1,6 heaks maksevõime näitajaks. Valga valla vastav näitaja oli 2020. aastal 1,55. Seega ühe euro lühiajaliste kohustuste tagamiseks oli vallas 1,55 euro väärtuses käibevara.

Likviidsuskordaja, mille arvutamisel kasutatakse kõrgema likviidsusega käibevara ja mis näitab asutuse võimet tasuda kohe lühiajalisi kohustusi, on suurenenud 2020. aastal 0,29 punkti võrreldes aasta varasema näitajaga. Heaks loetakse likviidsuse näitajat üle 0,9 või rohkem, nõrgaks 0,59 ja vähem.

¹ Likviidsuskordaja = (Käibevara – Varud) / Lühiajalised kohustused

² Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = Käibevarad / Lühiajalised kohustused

³ Netovõlakoorumuse ülemmäär on põhitegevuse tulude kogusumma, kui see on väiksem kui 6-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe, vastasel korral kas 6-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe või 60% põhitegevuse tuludest olenevalt sellest, kumb neist on suurem. 2020. aastal muudeti kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadust ning netovõlakoorumuse piirmäära suurendati ajutiselt 80%-ni. Varasemalt oli lubatud netovõlakoorumuse maksimum 60%.

Aruandeaasta tegevustulud on eelnenud aastaga võrreldes enam kui 4,26 mln euro võrra suurenenud, peamiselt saadud toetuste arvelt. Toetusi saadi 2020. aastal enam kui 18,36 mln eurot, mida on 5,31 mln rohkem eelneval aastal saadud toetustest. Tegevuskulud suurenesid aruandeaastal ca 1,04 mln euro võrra, samas antud toetused jäid 2019. aastaga võrreldavale tasemele ning tööjõu- ja majanduskulud kokkuvõttes isegi vähenesid. Tegevuskulude struktuur on kahe aasta vaates püsinud üsna sarnasena - mõningal määral suurenes 2020. aastal põhivara amortisatsioonikulude osakaal tegevuskuludes ning vähenesid tööjõu- ja majandamiskulude osakaalud. Kuivõrd tegevustulud kasvasid -kuludest 12 protsendipunkti võrra enam, kujunes ka aruandeaasta tuleml eelnevast aastast suuremaks (3,17 mln võrra).

Netovõlakoormus jääb nii Valga Vallavalitsusel kui konsolideerimisgrupil tervikuna alla lubatud piirmäära ning põhitegevuse tulemi väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on >0, sellega on täidetud finantsdistsipliini tagamise meetme nõuded.

Ülevaade majanduskeskkonnast

2020. aastal laialdaselt levima hakanud pandeemia mõjutas suuresti kogu maailma, sealhulgas Eesti majandust, tuues kaasa palju piiranguid, ebaselgust ja määramatust. Lõppjärgeldusena võib siiski öelda, et Eesti oma väiksuses, avatud ja teistest riikidest sõltuva majandusega kannatas vähem kui esialgu arvatud. Eesti Panga andmetel langes majandus kogu 2020. aasta kokkuvõttes vaid 2,9%, mis oli euroala üks madalamaid. Positiivse nähtusena ilmnes, et Eesti majandus on piirangute kadudes võimeline kiiresti kosuma. Sektorite ja piirkondade lõikes olid kriisimõjud ka väikeses Eestis siiski väga erinevad. Teistest enam kannatada said teenindus-, toitlustus-, majutus- ja turismiettevõtted ning piirkonnad, kus need tegevusalad omasid suuremat kaalu. Viiruse leviku tõkestamiseks kehtestatud piirangud inimeste liikumisele ja majandustegevusele pärssisid ettevõtete tegevust sel määral, et paljudel juhtudel tuli vähendada kas inimeste palkasid või tööjõudu püsivalt koondada. Tugevamalt väljendusidki kriisi mõjud Eestis just töötuse määra kasvus ja tarbimise languses. Kui Eesti majanduslangus oli Euroopa riikide üks tagasihoidlikumaid, siis tööhõive samal ajal vähenes ulatuslikumalt ja järsemalt kui enamikes teistes Euroopa riikides. Töötukassa statistika kohaselt oli töötuse määr 2020. aasta detsembris tõusnud 8,2%-ni, võrdluseks 2020. aasta jaanuaris oli vastav näitaja 5,6%. Majapidamiste tarbimise vähenemise põhjusteks olid aga välismaal tegemata jäänud kulutused, kaupade-teenuste kättesaadavuse piiratus, üldine ebakindlus tuleviku suhtes ja suurem säästmiskalduvus.

Kuivõrd Valga vald asub Eesti lõunaosa äärealal, omades ühtset riigipiiri Läti Vabariigiga, kaasnes viirusega sinisele piirkonnale nii teatud privileege kui ka igapäevast elu mõjutavaid piiranguid. Kevadel, viiruse esimese laine ajal, seati ajutised piirangud Schengeni sise- ja välispiiride ületamiseks, mis mõjutas otseselt siin- ja teisel pool riigipiiri tööl käivaid inimesi. Vastastikune töö- ja õpiränne sai Valga-Valka elanike jaoks küll eriloal taastatud, ent inimeste vaba liikumine ja tavapärane elukorraldus oli häiritud nii aasta esimeses pooles kui ka aasta lõpus, viiruse teise laine eskaleerudes. Piiriüleseid arengu- ja koostööprojekte tekkinud olukord siiski olulisel määral ei takistanud – ühtse visioonina ja kahe riigi ressursside abil arendati edasi kaksiklinna tuiksoonel asuvat Valga-Valka keskväljakut ja piki Pedeli jõge kulgevat puhkeala.

Valga valla pindala on 750 km², lisaks valla keskusele asub Valga vallas kolm suuremat alevikku (Laatre, Tsirguliina ja Õru) ning 48 küla. Valdav osa omavalitsuse territooriumist on hajaasustus alad, tihedama asustustihedusega piirkonnad on Valga linn ja Tsirguliina piirkond. Naaberomavalitsusteks on Otepää ja Tõrva vallad Valga maakonnas ning Antsla ja Rõuge vald Võru maakonnas.

Rahvastikuregistri andmetel (vt tabel 2) elas Valga vallas seisuga 01.01.2020. aasta kokku 15,5 tuhat inimest, aasta jooksul vähenes elanike arv 104 võrra. 2020. aastal sündis 138 last ja suri 231 valla elanikku. Valga vallas registreeris elukohta 601 inimest, samal ajal lahkus vallast 604 elanikku.

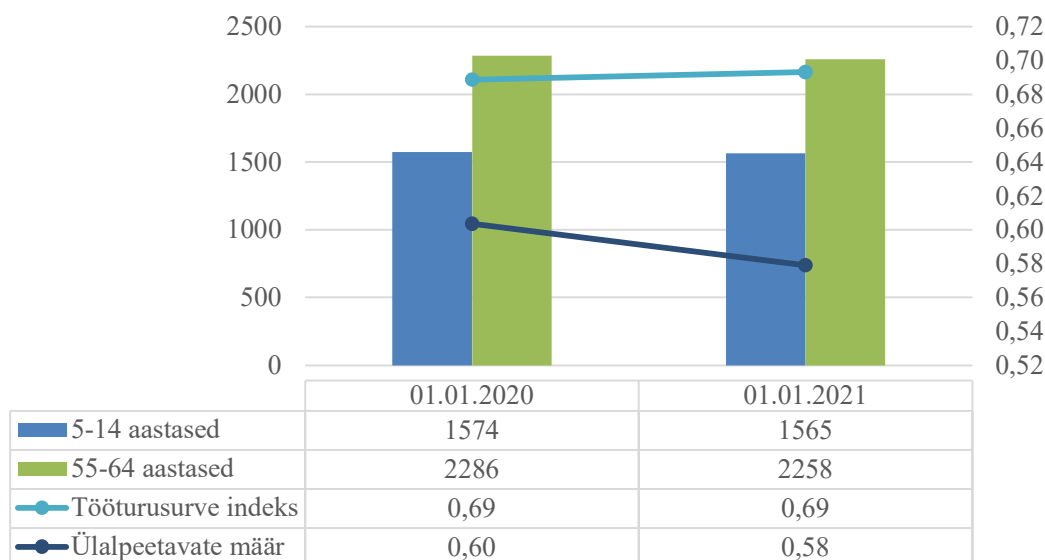
Tabel 2. Elanike arv Valga vallas vanusegruppide lõikes

	01.01.2020	osakaal kogu- rahvastikus	01.01.2021	osakaal kogu- rahvastikus
Lapsed 0-6	911	5,8%	918	5,9%
Noored 7-18	1 979	12,7%	1 948	12,6%
Tööealised 19-64	8 996	57,9%	9 106	59,0%
Pensioniealised 65-...	3 663	23,6%	3 473	22,5%
Kokku	15 549	100,0%	15 445	100,0%

Allikas: Rahvastikuregister

Valga valla rahvastik on kahe viimase aasta vaates vähenenud noorte ja pensioniealiste vanusegrupis, samal ajal on laste (0-6 aastased) ja tööealiste arv vähesel määral suurenenud. Positiivne on just tööealise elanikkonna osatähtsuse kasv, kuna selline pikemat aega kestev trend toob kaasa soodsa muutuse ülalpeetavate määras⁴. Mida väiksem on ülalpeetavate määr, seda väiksem on töötavate elanike koormus. Sisuliselt näitab see indikaator Valga valla demograafiliste näitajate põhjal, et 2020. aasta alguses tuli 100 tööealisel inimesel ülal pidada 60 mittetöoeas inimest, aasta hiljem 58 inimest (vt joonis 3). Sellisel muutusel on oma mõju ka eelarvepoliitika seisukohalt, sest eelarve tulude pool sõltub suures osas hõivest, kuid haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandekulud laste ja eakate inimeste arvust.

⁴ Ülalpeetavate määr iseloomustab ülalpeetavate (s.o 0-14 ja vähemalt 65 aastaste) põlvkondade summaarse arvukuse suhet tööealiste (15-64 aastased) arvukusse.

Joonis 3. Demograafiline tööturu surve indeks ja ülalpeetavate määr (allikas: Rahvastikuregister)

Jätkuvat tähelepanu vajab ka eeloleval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5-14 aastased) osakaalu suurendamine, mis peaks olema suurem kui tööturult vanuse tõttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55-64 aastased) arv. Selle hindamiseks kasutatakse tööturuse indeksi. Indeksi väärtus üle ühe näitab, et tööturule siseneb järgmisel kümnendil rohkem inimesi, kui sealt vanuse tõttu eemale jääb. Valga valla indeks 2020. aasta alguse seisuga oli 0,69 ning aastaga pole olukord muutunud (vt joonis 3). See näitab, et tööturult vanuse tõttu lahkujaid on endiselt potentsiaalsetest sisenejatest rohkem.

Maksumaksjate arv Valga vallas oli 2020. aastal keskmiselt 6071⁵. Võrreldes 2019. aastaga on see vähenenud 135 inimese võrra. Valga valla palgatöötaja keskmine brutotulu on endiselt üks madalamaid Eestis – 2020. aastal oli see 1079 eurot kuus. Ehkki kasv aastaga on olnud 4,2%, moodustab see Eesti keskmisest (s.o 1380 eurot kuus) 78%. Ka naaberomavalitsustes Tõrvas ja Otepääl on keskmine brutotulu enam kui kümnendiku võrra suurem.

Kuna kohaliku omavalitsusüksuse eelarves on suur osatähtsus üksikisiku tulumaksul, siis on iga valla huvi, et võimalikult palju elanikke oleks aktiivselt tööga hõivatud, töötute arv püsiks madal ja töötuks jäänud naaseksid kiiresti tagasi tööturule. Töötuid oli Valga vallas 01.01.2020. aasta seisuga 687 inimest⁶ (7,6% tööealisest elanikkonnast). Üldise majanduskeskkonna halvenemise tõttu töötute hulk aasta edenedes kasvas veelgi, seisuga 01.01.2021. aasta oli töötute arv Valga vallas 924 (10,1% tööealistest inimestest). Töötuse määra kasv vähendas omakorda ka tulumaksu

⁵ Rahandusministeeriumi kodulehekül: Kohalike omavalitsuse finantsnäitajad. Kasutatud 20.04.2021, VMS andmed joonistena

⁶ Töötukassa kodulehekül: Statistika ja uuringud. Kasutatud 21.04.2021, Registreeritud töötud kuu lõpu seisuga kohaliku omavalitsuse, soo ja vanuse järgi

laekumist valla eelarvesse – põhieelarves prognoositud 9,7 mln euro asemel laekus füüsilise isiku tulumaksu ca 9,6 mln eurot.

Ülevaade arengukava täitmisest

Arengukava täitmise ülevaade on koostatud aruandeaastal kehtinud „Valga valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2019-2023“ määratletud valdkondlike eesmärkide põhjal. Arengukavas on eesmärgid jaotatud vastavalt sisule viide valdkonda. Käesolevas peatükis esitatakse ülevaade nende eesmärkide täitmisest või selles suunas liikumisest 2020. aruandeaastal.

1. Jätkusuutlik vallaruumi kasutamine, elukeskkonna kõrge miljööväärtus ja elanike keskkonnateadlik käitumine

E1 – jätkusuutlik looduskasutus

E2 – atraktiivne ja hea elukeskkonnaga vallaruum

E3 – elanike kõrge keskkonnateadlikkus ja säästva arengu põhimõtete järgimine

Tegevused ja tulemused:

Valga Vallavolikogu otsusega algatati Valga valla üldplaneeringu koostamine 2018. aasta septembris. Eesmärk on, et kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused oleks määratud ning kõigis piirkondades oleks tagatud toimiv elu-, majandus-, loodus- ja kultuuriline keskkond. Aastal 2020 jätkati Valga valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisega. Valmis keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu Valga linna ruumilise arenguga seotud mõjude hindamiseks. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine jätkub ka eeloleval aastal.

Aruandeaastal valmis „Valga valla korterelamute uuring ja nende jätkusuutlikkuse analüüs Valga valla üldplaneeringu koostamiseks“, milles analüüsitakse Valga linna ja valla suuremate keskuste korterelamute tehnilist seisukorda ja hoonete hõivatust, pakutakse kohalikule omavalitsusele välja tegevusplaani elamumajanduse ümberkorraldamiseks. Töö on kasutatav Valga valla elamumajanduse ümberkorraldamises, linnaruumi arengu kavandamises ja Valga valla üldplaneeringu koostamiseks. See on üks osa kahaneva elanikkonnaga kohanemise pikemaajalisest protsessist ning annab kohalikule omavalitsusele juhiseid, millised elamiskõlbmatud ja madala kvaliteediga hooned on otstarbekas lammutada ja milliste hoonete elujõulisust võiks nendes elavate inimeste ümberasustamisega omakorda tõsta. Töö valmis Euroopa Sotsiaalfondi meetme tegevuse „Kohalik ja regionaalne arendusvõimekus“ taotlusvooru „Üldplaneeringu koostamiseks vajalikud uuringud ja analüüsid“ toetuse ja Rahandusministeeriumi näidisprojekti „Kahaneva rahvastikuga piirkondades probleemsete korterelamute elanike ümberasustamine ja kasutusest väljalangenud korterelamute lammutamine“ toetuse toel.

Paralleelselt elamufondi kaardistamisega alustati ka korterelamute lammutamisega. Rahandusministeeriumi näidisprojekti „Kahaneva rahvastikuga piirkondades probleemsete korterelamute elanike ümberasustamine ja kasutusest väljalangenud korterelamute lammutamine“

raames tehakse tööd nelja Valga linna korterelamuga, hinnates esmalt nende tehnilist seisukorda ja hõivatust. Sellele järgneb juba kinnisasja võõrandamine ning kõige viimasena lammutamine ja maa-alale uue kasutusotstarbe leidmine. 2020. aastal lammutati Valga linnas Võru tn 5c asuv hoone, milleks saadi rahastust SA-lt KredEx lammutustoetuse meetmest pisut enam kui 70,7 tuh eurot, vald panustas omavahendeid 7,8 tuh eurot.

Alustati projektiga „Valga valla miljööväärtuslike alade uuring Valga valla üldplaneeringu koostamiseks“, milles kaardistatakse miljööväärtuslikud alad ja töötatakse välja nende kaitse- ja kasutustingimused, täpsustatakse väärtuslike maastike sisu ja piirid. Nagu eelmainitud korterelamute uuring, on ka käesolev miljööväärtuslike alade uuring sisendiks Valga valla üldplaneeringu koostamisel. Uuring peaks lõplikult valmima 2021. aasta suvel.

SA- le Keskkonnainvesteeringute Keskus esitati 2020. aasta suvel taotlus Valga valla mürakaardi koostamise projekti rahastamiseks. Mürakaardi ning müra vähendamise tegevuskava koostamine võimaldab saada ülevaate Valga valla probleemseimatest piirkondadest välisõhu müra osas ning töötada vajadusel välja meetmed olukorra parandamiseks. Projekti taotlus sai positiivse rahastusotsuse ning leping mürakaardi koostamiseks sõlmiti 2020. aasta lõpus, töö ise valmib 2021. aastal.

Suve hakul lõppes J. Kuperjanovi 12 asuva hoone rekonstrueerimine. Hoone näol on tegemist munitsipaal-üürimajaga, milles on 17 osaliselt möbleeritud korterit eeskätt mobiilsele tööjõule ajutiseks elamispiinnaks. Elamu haldajaks jääb ka edaspidi kohalik omavalitsus. Ligemale kaks aastat kestnud hoone taastamine koos projekteerimisega läks maksma üle 1,5 mln euro, SA KredEx toetas 652,2 tuh euroga. Hoone renoveerimise eest pälvis vald sügisel ka Muinsuskaitseameti „Aasta tegu 2020“ tunnustuse.

Laienesid linna keskväljaku mastaabid ja funktsionaalsus. Eesti-Läti programmi toel valmis 2020. aastal kaksiklinna Valga-Valka ühine linnasüda. Projekti peamiseks eesmärgiks on ühendada Valga ja Valka ajalooline linnasüda ka visuaalselt ühtseks tervikuks läbi atraktiivse linnaruumi, millest kujuneks eelistatuim vaba aja veetmise koht nii Eesti kui Läti riigi elanike jaoks. Märtsist kuni novembrini kestnud ehitustööde jooksul valmis ühine jalakäijate tänav, mis läbi Sõpruse tänav ja Raina iela ühendab kahe linna keskväljakuid. Samuti puhastati setetest Konnaoja, ehitati uus jalakäijate sild, paigaldati avalikku ruumi uusi kujunduselemente ja linnamööblit, noortele valmis skate-park ja vabaõhulava Ramsi vesiveski kõrvale ning eakamatele väljõusaal. Lisaks rekonstrueeriti Raja tänav ja lasteaed Walko parkla ning paigaldati Raja tänavale uued bussiootepaviljonid. Projekti kogumaksumuseks kujunes 5,3 mln eurot, sellest Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi vahendeid oli ca 3 mln eurot.

Lähiaastatel on plaanis kesklinna ja Pedeli puhkeala veelgi edasi arendada. Selleks esitati 2020. aasta lõpus Eesti-Läti koostööprogrammile taotlus toetuse saamiseks Valga-Valka kaksiklinna ühise puhkeala (Pedeli virgestusala) korrastamiseks ja arendamiseks. Projekti taotlus sai positiivse rahastusotsuse ning 2020. aastal viidi läbi hanked Pedeli I ja II paisjärve puhastamise projekteerimiseks ning algatati keskkonnamõtjude hindamise protsess. Tegevused viiakse ellu 2021-2022 aastate jooksul.

Valga keskväljakuga piirnevate hoonete korrastamiseks esitati 2020. aasta lõpul kaks taotlust ka Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusprogrammi, mis on suunatud väikelinnade

muinsuskaitsealadel asuvate hoonete restaureerimiseks ja avalikku kasutusse võtmiseks. Valga vald taotles meetmest raha Valga Muusikakooli hoone ja Valgas Kesk tänav 19 hoone restaureerimiseks. Positiivse rahastusotsuse sai aadressil Kesk 19 asuv hoone (nn Kollane maja). Projekti tegevused on planeeritud 2021-2023.

Linnaruumi kohandamise, selle atraktiivsemaks ja funktsionaalsemaks muutmise eesmärki kannab ka URBACT Space4People projekt, mille elluviimine jätkus 2020. aastal. Antud projekti raames otsitakse Vabaduse tänavale kui Valga linna peamisele äritänavale uut visiooni. Tänavaruumikasutuse muutmine ja linnaruumi arendamine toimub koos kõigi huvigruppidega, teiste seas ka elanikkonda kaasates. Lõpptulemusena valmib 2022. aasta lõpuks Valga linna Vabaduse tänavale avaliku ruumi arhitektuurne lahendus ja detailplaneering.

Alates 1. jaanuarist 2020 kehtivad Valga vallas uued nõuded jäätmete sorteerimisel - enam kui 10 korteriga elamutes, toidukaupade müügi ja toitlustamisega tegelevatel ettevõtetel tuleb eraldi koguda biojäätmekogumispunkti ja avalikel üritustel tuleb eraldi sorteerida pakendid. Biojäätmekogumispunkti sorteerides suureneb teiste jäätmete taaskasutus ning väheneb segaolmejäätmete hulk, mis on ühteaegu nii keskkonnasäästlik kui ka rahalist kokkuhoidu toov teguviis. Paberi/papi ning segapakendite tasuta ära andmiseks rajati 2020. aastal juurde üks uus pakendi kogumispunkt Raavitsa külla. Avalike pakendijäätmete kogumispunktide korrastamine jätkub ka 2021. aastal, mil rajatakse probleemseimadesse kohtadesse kõvakattega alused. Tööd teostatakse 2020. aastal eraldatud Covid-19 investeeringu toetuse vahenditest. Samade toetusvahendite abil rajatakse jäätmemajad ka kalmistutele. Eesmärgiks on parandada üldist visuaalselt pilti, aga ka teadvustada jäätmete liigiti sorteerimise vajalikkust. Hange tööde teostamiseks viidi läbi 2020. aastal, jäätmemajad rajatakse 2021. aasta sees.

Jätkati suurjäätmete kogumisringi korraldamist Valga valla maapiirkondades, mille käigus sarnaselt eelnevatele aastatele, oli elanikel võimalus ära anda majapidamises kogunenud suurjäätmed. Eterniidijäätmete kogumisring oli korraldatud maakonnaüleselt.

Suve lõpus käivitus üle riigi kampaania „Meri algab siit“, mille eesmärgiks oli Eesti veekogude, eelkõige Läänemere tervise parandamine ning elanike teadlikkuse tõstmine selles osas, millist ohtu endast kujutavad sademeveega Läänemerre sattunud sigaretikonnid. Kampaania käigus märgistati 15 Eesti linnas kokku ligi 1000 sademevee kaevuluuki. Valga linn osales kampaanias märgistusega „Pedeli jõgi algab siit“ ja põhifookus oli suunatud Pedeli jõe puhtusele. Märgistatud sai ühtekokku 50 sademevee kaevuluuki Valga linna erinevatel tänavatel.

Jäätmete kogumispunktide arendamise ja elanike keskkonnateadlikkuse tõstmisega on plaanis jätkata ka eelolevatel aastatel. Selleks alustati 2020. aastal keskkonnateadlikkuse festivali „Lood(t)us on!“ ettevalmistavate tegevustega. SA Keskkonnainvesteeringute Keskusele esitati taotlus toetuse saamiseks, mis sai ka positiivse rahastusotsuse. Festival ise leiab aset 2021. aastal, kui terve nädala kestel toimuvad temaatilised õpitoad, teemakohvikud ja loengud, räägitakse taaskasutamisest, kohaliku toidu tarbimisest ja tervislikkusest.

2. Kvaliteetsed, kättesaadavad ja taskukohased avalikud teenused

E4 – tänapäevane, hästi toimiv, tõhus ja turvaline tehniline taristu

**E5 – õppijasõbralik õpikeskkond, pädevad õpetajad ja laialdased haridusvalikud.
Mitmekülgne huviharidus ja aktiivne noorsootöö**

**E6 – abivajaja kesksed tõhusad sotsiaalteenused ja -toetused, kvaliteetsed ning
kättesaadavad terviseteenused**

E7 – mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused

E8 – ligipääsetavus ja turvaline elukeskkond

Tegevused ja tulemused:

Valga Vallavalitsuse tellimusel valmis uus täiendatud teehoiukava aastateks 2021-2025. Valminud töö näol on tegemist varasema teehoiukava (2020-2024) värskendamisega, täiendavaid välitöid protsessi käigus ei teostatud. Kavas antakse ülevaade olemasolevas kohalike teede nimekirjas olevate teede ja tänavate seisukorra kohta ning pakutakse välja visioon vajalikest töödest ajavahemikus 2021-2025. Teehoiukava on abiks teetöödeks vajalike rahaliste vahendite arvestamisel eelarve koostamise protsessis.

2020. aastal eraldas riik täiendavalt investeeringutoetust teede korrashoiuks. Need vahendid suunati tänavate remondiks Valga linna J. Kuperjanovi, Metsa ja Lõuna tänavatel. Suurem osa toetusest on aga planeeritud Tartu tänava ringristmiku projekteerimis- ja ehitustöödeks ning valla teede pindamiseks. Kokku saadi Covid-19 teede hoiu toetust 484,6 tuh eurot, sellest 32,2 tuh eurot kasutati ära 2020. aasta sees, mil vastvalminud Priimetsa Kooli juurde Kungla tänavale rajati sõidukite peatumiseks taskud. Ülejäänud tööd saavad teostatud 2021. aasta jooksul.

Tartu tänava ringristmiku, J. Kuperjanovi, Metsa ja Lõuna tänavate rekonstrueerimiseks eraldas täiendavaid vahendeid ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium juhtumipõhise toetusena. Ehitustöödega on plaanis alustada 2021. aasta kevadel.

Tolmuvaba katte said Valga linnas Tööstuse, Pärnu, Nurme, Perve ja Roosi-Viadukti tänavad, kokku ligemale 5,6 tuh m² ulatuses.

Rekonstrueeriti kõnniteed Valga linnas Pärna puisteel, Kesk, Pika, Puistee, Kuperjanovi ja Tartu tänava alguses. 2021. aastal jätkub nimetatud kõnniteede äärte haljastuse taastamine.

Tsirguliina aleviku veemajandusprojekti raames alustati 2020. aasta kevadel ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ehitustöödega. Tööde käigus rekonstrueeriti 605 m kanalisatsiooni ning 1574 m veetorustikku, rajati juurde 6408 m isevoolset kanalisatsioonitorustikku, 1422 m survekanalisatsiooni torustikku ja 5667 m ühisveevärgi torustikku, rekonstrueeriti vanad liitumispunktid ja ehitati juurde 165 uut kanalisatsiooni ja 152 uut ühisveevärgi liitumispunkti. Lisaks eelnevale rekonstrueeriti reoveepuhasti ja rajati kolm reoveepumplat. Suurem osa töödest lõpetati 2020. aasta sees. Tööde tulemusena paranes Tsirguliina elanikkonna ligipääs puhtale ja kvaliteetsele joogiveele ning reovee puhastamine toimib vastavalt tänapäevastele nõuetele. Projekti rahastati siseriikliku keskkonnaprogrammi ja AS Valga Vesi eelarvelistest vahenditest.

Valga valla eesmärk on, et ka hajaasustusega maapiirkondades oleks elanikele tagatud head elutingimused, mis pikas perspektiivis peaksid aitama kaasa elanike püsima jäämisele siinsesse piirkonda. Sellel eesmärgil toetatakse hajaasustuse programmi raames eramajapidamiste veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide ning juurdepääsuteede rajamist. Kokku finantseeriti 2020. aastal 28 projekti summas 79,6 tuh eurot, sealhulgas oli valla eelarvelisi vahendeid 41,2 tuh eurot. Toetuse abil said nõuetekohase joogivee 11 majapidamist, kanalisatsioonisüsteeme rajati 14 elamule ja juurdepääsu teid ehitati 3 perele.

Valga vallast sai 2020. aastal Eesti esimene vald, kus kõik tänavavalgustid viidi üle LED-tehnoloogiale. Tänavavalgustus uuendati Laatres, Õrus, Koikkülas, Tagulas, Lüllemäel, Kaagjärvel, Riisalis, Õrustes, Priipalus, Tsirguliinas, Jaanikeses ja osaliselt ka Valga linnas (Pikk/Andrese, Tartu, Petseri/Roosi, Loode, Kungla, Raudtee tänavatel ning Pedeli ääres). Üleminek kaasaegsetele ja energiasäästlikele lahendustele tagab märkimisväärse energiakulude kokkuhoiu.

Bussipeatused ja -ootepaviljonid saavad uuendatud Covid-19 investeeringu toetusest. Vallal on kavas selleks investeerida kokku 119,3 tuh eurot. Hange viidi läbi 2020. aastal, ent tööd ise jäävad 2021. aastasse.

Rahaliselt suurim hariduse valdkonna ja kogu valla investeering läks 2020. aastal Valga Priimetsa Kooli renoveerimiseks. Projekt ise algas juba 2017. aastal, aga ehitustööd teostati täies mahus 2020. aastal. Projekti vahendid saadi Euroopa Regionaalarengu Fondist koolivõrgu korrastamise meetmest. Projekti eelarve oli üle 4 mln eurot, sellest toetus 85%. Aasta lõpus alustati kaasaegses koolihoones ka õppetööga. Antud projekti lõppemise järel on valminud nüüdisaegse õppekeskkonnaga kooliruumid koos tehnosüsteemidega. Sisehoovis on atraktiivne õueala, mis võimaldab viia läbi õuesõppetunde ja veeta värskes õhus aktiivselt tunnivälist vaba aega. Lisaks on haridusasutuste võrgustik kompleksem ja asub linna keskmes.

Valga vald osales 2020. aastal Euroopa Regionaalarengufondist rahastatavas projektis „Kaasava hariduse rakendamine Valga valla koolides“, mille eesmärgiks oli suurendada valmisolekut üldhariduskoolides kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks. Projekti abil parandati erivajadustega õpilaste õppimisvõimalusi selleks, et neil oleks võimalik omandada haridus elukohajärgses üldhariduskoolis ja võimalusel tavaklassis. Tsirguliina Kool ja Valga Põhikool soetasid projekti eelarvest erivajadusega õppuritele õppematerjale, abivahendeid ja väikevahendeid. Hargla Koolis teostati ümberehitustöid klassiruumides, parandati nende valgustust ja heliisolatsiooni. Lüllemäe Põhikoolis rajati liikumiskustega õppuritele paremad ligipääsuvõimalused koolimajja sisenemiseks ja hoone siseruumides liikumiseks, lisaks uuendati kooli ventilatsioonisüsteem.

SA Innove rahastab kooli pidajate taotluste alusel eesti keele õpet üldhariduskoolide keelekümbelklasside ja uussisserändajatest õpilastele. Valga vald taotles 2020. aastaks rahastust Valga Priimetsa Koolile ja Tsirguliina Koolile. Vastavalt lepingule rahastati keelekümbelklasside õpet Priimetsa Koolis 24,0 tuh euro ulatuses ja uussisserändajate eesti keele õpet 1,0 tuh euro ulatuses. Tsirguliina Koolile oli ettenähtud uussisserändajate keeleõppeks 1,0 tuh eurot. Toetuse eest maksti tasu õpetajatele, kes õpetavad keelekümbelklassi ja/või uussisserändajatest õpilastele eesti keelt või eesti keeles.

Keelekümblusprogramme rakendatakse ka Valga linna lasteaedades (Pääsuke, Buratino, Kaseke ja Walko). Muu õppekeelega rühmi või keelekümblust ja eesti keele kui teise keele tugiõpet võimaldatakse lasteaias Buratino seitsmes rühmas, lasteaias Walko kuues rühmas, lasteaias Kaseke ja lasteaias Pääsuke kummaski neljas rühmas. Üks metoodika põhimõtteid on, et 50% ulatuses õpitakse ja õpetatakse emakeelest erinevas keeles, õpe toimub läbi mängu, muusika, liikumise ja argipäevaste olukordade. Lasteaedade keelekümblusprogrammide läbiviimiseks eraldas SA Innove 2020. aastal kokku 12,0 tuh eurot.

Koostöö toimib ka keelekümblusprogrammis osalevate haridusasutuste vahel – üheskoos viiakse läbi erinevaid seminare, lahtiste uste päevi, spordiüritusi, jagatakse oma teadmisi, oskusi ja kogemusi ka naaberriigi Läti partneritega. Tihti jätkubki lasteaia laste haridustee loogilisena üldhariduskooli keelekümblusklassis.

Koolieelsete lasteasutuste digitaristu arendamiseks eraldas Haridus- ja Teadusministeerium vallale ca 8,8 tuh eurot, mille eest soetati lasteaedadele ühtekokku 40 arvutit. Tahvelarvutid võimaldavad õpetajatele ligipääsu laste digitaalsele hindamisvahendile. Koolitused elektroonilise hindamisvahendi kasutamiseks toimuvad 2021. aastal.

2019/2020. õppeaastal avas Hargla Kool traditsioonilise esimese klassi kõrval ka teise - Gaia haridussuuna klassi. 2020/2021. õppeaastal õppis Gaia klassis viis õpilast. Gaia klassides rakendatakse alternatiivseid õppemeetodeid, mis lähtuvad inimese ja looduse koosseksisteerimisel põhinevast väärtusest ja arvestab iga õpilase individuaalsete vajadustega, tähtsal kohal on pärimuskultuur ja loodus. Päevarütm on erinev traditsioonilise klassi omast, võimalikult palju rakendatakse õuesõpet ja projektõpet. Lapsevanemad ja kogukond on kaasatud nii õppetegevusse kui ka seda toetavatesse tegevustesse.

Hargla Kool pälvis 2020. aastal esimesena Valgamaal haridusprogrammi „Ettevõtlik Kool“ hõbetaseme tunnustuse. Üle Eesti omistati programmi kvaliteedimärgiseid 22-le koolile. Ettevõtlikus koolis on olulisel kohal kaasav ja ettevõtlik õpe, mis on põimitud nii ainetundidesse kui õppetöö välisesse aega. Hargla Kool teeb tihedat koostööd Taheva noortekeskusega ning koolis tegutseb mitu õpilasfirmat.

Ettevõtliku Kooli programmiga on liitunud ka Valga Põhikool. Koolis tegutseb mitmeid mini- ja õpilasfirmasid, neist edukaim pääses üle-eestilises võistluses „Eesti parim minifirma 2021“ finaalsoorus.

Koostöös Võru Instituudiga rikastatakse riiklikku õppekava kohaliku keele ja kultuuri õpetamise kaudu. Lüllemäe ja Hargla koolides viidi Võru Instituudi rahastamisel läbi koduloo tunde. Tunnid toimusid kõigile kooliastmetele ja võimalusel lõimituna teiste õppekava ainetega. Õpetati nii kodu- kui ajalugu, kirjaõpetust, muusikat, pilli- ja näitemängu.

Vald tunnustas Valgamaa „Eestimaa õpib ja tänab 2020“ ürituse raames ühtekokku 28 nominenti kümnes erinevas kategoorias. Üle-eestilisse finaali esitati neli kandidaati neljas erinevas kategoorias, neist laureaadiks kuulutati „Aasta õpetaja“ kategoorias Lüllemäe Põhikooli muusikaõpetaja.

Tänu huvihariduse ja -tegevuse kavale on laienenud vallas pakutavate noorte huviringide arv ja paranenud nendes osalemise võimalused. 2020. aastal said huvitegevuse kavast toetust

õppevahendite soetamiseks ja tegevuste läbiviimiseks kogusummas 251 tuh eurot Priimetsa kool, Tsirguliina Rahvamaja, Valga Muusikakool, Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus, Lüllemäe Kultuurimaja, Lüllemäe Põhikool, Valga Avatud Noortekeskus, Tsirguliina Kool ja Valga Muuseum. Erinevaid huviringe, mille läbiviimist huvitegevuse kava vahenditest finantseeriti, oli ligemale 85. Teine osa huvihariduse ja -tegevuse toetusest oli suunatud eraisikutele, et hüvitada väljaminekuid transpordile ja osalustasudele. 2020. aastal eraldati toetusi 182 otsusega kogusummas 30,4 tuh eurot. Ülejäänud osast said toetust piirkonnas tegutsevad huvihariduse ja -tegevuse pakkujad - 2020. aastal eraldati toetusi 19 mittetulundusühingule kogusummas 59,8 tuh eurot.

Huviringide ja -hariduse kättesaadavuse parandamise eesmärgil viib Valga Muusikakool Lüllemäe Põhikooli ruumides läbi pilli- ja solfedžotunde, võimalik on õppida akordioni, klaverit ja puhkpille.

Noorte omaalgatuslike projektide kirjutamisel on noored muutunud varasemast aktiivsemaks, samal ajal on projektid muutunud põhjalikumaks ja taotlusi laekub valla erinevatest piirkondadest. 2020. aastal rahastati 11 projekti summas 5,2 tuh eurot.

Aktiivsust ja innovaatilisust on jätkuvalt näidanud ka kogu piirkonda võrgustikuna kattev Valga Avatud Noortekeskus. Eriolukorras kehtestatud piirangute tõttu oli raskendatud tegevused suuremates gruppides, ent seda loovamad on noored olnud uusi võimalusi välja mõtlema. Näiteks toimus 2020. aastal virtuaalses keskkonnas ka traditsiooniline haridusmess „Vali nutikalt!“, milles tutvustatakse edasiõppimisvõimalusi ja koolide sisseastumistingimusi. Koostöös MTÜ Valgamaa Noorsootöökeskusega TANKLA korraldati ka õpilasmalevat ja Valgamaa noorte suvekooli.

Valga vald lähtub sotsiaalhoolekande teenuse osutamisel inimeste vajadustest ning põhimõttest, et võimalusel oleks tagatud ja toetatud abivajajate iseseisev toimetulek. 2020. aastal lõppes SA Innove poolt rahastatud projekt „Tööturul osalemist toetavate hoolekandeteenuste arendamine Valga vallas“, mille eesmärkideks oli tööealiste inimeste hoolduskoormuse vähendamine ja neile võimaluste loomine töötamiseks, hooldusvajaduse tõttu koju jäänud pereliikmele sotsiaalteenuste abiga tingimuste loomine tagasi tööleminekuks, tööealise puudega/vähenenud töövõimega inimese töötamist takistavate probleemide lahendamine, tema julgustamine ja töölemineku toetamine. Ligemale kaks aastat kestnud projekti raames osutati erinevaid sotsiaalhoolekande teenuseid - koduhooldusteenus, isikliku abistaja ja tugiisikuteenus, päevahoid.

Valgas, asukohaga Kungla 12 alustas 2020. aastal tööd avahooldusteenuste keskus. Hoones remonditi ruumid, paigaldati uus ventilatsiooni-, kütte- ja elektrisüsteem, uuendati vee- ja kanalisatsioonisüsteemi ning vahetati aknad. Üheskoos paiknevad nüüd valla sotsiaaltöö teenistus, laste turvakodu ja päevahoid nii lastele, täisealistele kui ka eakamatele puuetega inimestele. Vahendid päevakeskuse ruumide remondiks saadi Euroopa Sotsiaalfondist. Tööd kokku läksid koos projekteerimisega maksma enam kui 950,4 tuh eurot.

Valga valla ja riigile kuuluva äriühingu AS Hoolekandeteenused koostöös tehti ettevalmistusi erihoolekande teenuste osutamiseks Valga linnas Jaama tn 5 paikneval kinnistul. Vald on väljastanud projekteerimistingimused elamu ehitamiseks 24-le AS Hoolekandeteenused hooldusel olevale isikule. Vallale otseseid kulutusi seoses maja ehitusega praeguse hetke seisuga ei kaasne.

SA KredEx poolt on tehtud positiivne rahastusotsus Valga vallale riigi üürielamute programmist juhtumispõhise investeringutoetuse andmiseks Valga linnas aadressitel Uus 14 ja E. Enno 28

teenusmajade ehitamiseks. Projekti perioodi pikendati seoses eriolukorraga kuni 2022. aasta septembrini. Hoonetele koostati 2020. aastal ehitusprojektid (E. Enno 28 ehitusprojekt maksumusega 46,7 tuh eurot ja Uus 14 maksumusega 20,0 tuh eurot). Uus tn 14 paikneva teenusmaja ehitusega on kavas alustada 2021. aastal.

Lastele ja noortele vaimse tervise nõustamisteenuse võimaldamiseks on vallal sõlmitud raamleping Tartu Ülikooli Psühhiaatriakliinikuga, millega rahastati Valga haiglas tegutsevat Vaimse Tervise Kabinetti 2020. aastal 9,0 tuh euroga.

Laste tugikeskuse kontseptsiooni põhijoonte visandamise eesmärgil osaleti Sotsiaalkindlustusameti poolt korraldatud juhtide mentorlusprogrammis. Sotsiaaltöteenistuse töötajate kvalifikatsiooni ja motivatsiooni tõstmiseks võeti osa mitmetest erialastest koolitustest, erialaorganisatsiooni (ESTA) poolt välja antava tiitli „Parim lastekaitsetöötaja“ kandidaadiks esitati valla lastekaitsetöötaja.

Alustati Hargla Maakultuurimaja rekonstrueerimistöödega. Aasta lõpus sõlmiti selleks hankeleping, ehitustööd on plaanis lõpule viia 2021. aasta sees. Covid-19 investeringu toetuste 2020. aasta vahenditest on kavandatud ka hädavajalikud remonditööd Õru ja Tsirguliina Rahvamajades. Need tööd on plaanis teostada samuti 2021. aastal.

Ehkki eriolukorra tõttu tuli 2020. aastal mitmetest üritustest loobuda, siis traditsioonilised tunnustamis- ja kultuuriüritused (lusikaüritus sündinud vallakodanikele, juubilaride austamisõhtu, Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert-aktus, „Valga aastaring“ teenetemärgi üleandmine, aasta ema ja isa tiitli väljakuulutamine, Valga/Valka seitsme kiriku suvemuusika festival, Mikhililaat jms) said teatud mõõndustega toimuda. Kultuuriürituste korraldamiseks taotles vald toetust ka Eesti Kultuurkapitalilt, Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupilt ja Kultuuriministeeriumilt, kokku rahastati 14 projekti summas 39,5 tuh eurot.

Kõiki Eestis tegutsevaid muuseume koondav suursündmus „Eesti muuseumide aastagala ja aastaauhindade üleandmine“ leidis 2020. aastal aset Valga raudteejaamas. Üritust korraldas Valga Muuseum, kaasa aitas valla kultuuri- ja haridusteenistus. Riigi toetus ürituse korraldamiseks oli 35,0 tuh eurot ja valla osalus 15,0 tuh eurot.

Kultuurielu rikastamiseks ja vaba aja veetmiseks annavad suure panuse vallas tegutsevad mittetulundusühingud ja kollektiivid. Valga vald eraldas 2020. aastal tegevustoetust 27-le kultuurikollektiivile kogusummas üle 50,1 euro. Kultuurikollektiivide poolt esitatud taotlustest rahastati 46 projektitaotlust, aasta jooksul korraldati kümme üritust.

Spordiürituste korraldamiseks eraldati 2020. aasta eelarvest toetust 20-le ühingule kogusummas 8,0 tuh eurot.

Jaanikese Motokompleksi arendamise 1. etapi projekt esitati Valga valla poolt põhiprojektina maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmesse (MATA 2019). Projekti eesmärgiks on alustada Jaanikese motokompleksi kaasajastamist selliste võtmetegevustega, millega saab kasutusele võtta eelkõige motokrossirajad. Esimese etapi tulemusena peaksid valmima kaasaegne kastmissüsteem, radade välisvalgustus ja võistlusautode pesuplats koos õlipüüdjaga, et välistada keskkonnareostuse teket. Samuti soetatakse sõiduradade hooldamiseks vajalik tehnika. 2020. aasta märtsis valmis keskuse eskiisprojekt. Eskiisi koostamine läks maksma 5,7 tuh eurot, 1. etapi

projekti tegevused kokku lähevad maksma ca 167,8 tuh eurot, millest valla omaosalus moodustab 25%. Ehitustegevused lõppevad eelduslikult 2022. aasta kevadel. Jaanikese Motokompleksi arendamise 2. etapi projekt esitati ka 2020. aastal Valgamaa Omavalitsuste Liidule MATA 2020 taotlusõigusega projektide eelvoor. Teise etapi maksumus on samas suurusjärgus esimese projektiga, tööd on planeeritud paralleelselt 1. etapiga ja lõpevad 2022. aastal. Teise etapi töödena on plaanis valmis ehitada vee- ja kanalisatsioonisüsteem, parklad ja valgustus.

Tervist ja heaolu toetavate tegevuste projekti käigus pakuti koostöös Valgamaa Kutseõppekeskusega tasuta ZUMBA® ja Pound® treeninguid noortele ja täiskasvanutele ning korraldati treeningpäev. Projekti eesmärgiks oli tõsta nii noorte kui täiskasvanute kehalist aktiivsust ja teadlikkust tervislike eluviiside osas ning mitmekesistada aktiivse vaba aja veetmise võimalusi Valga vallas.

2020. aastal lõppes kaks Erasmus+ spordiprojekti – Let's Fit Healthy Life ja Walking You Learn, milles Valga vald osales projektipartnerina. Projektide eesmärgiks oli liikumisharrastuse propageerimine igas vanuses inimeste seas. Toetuse abil finantseeriti valla traditsiooniliste spordisündmuste toimumist - kokku seitse üritust, milles osales 527 inimest. Toimus Lüllemäe Põhikooli õpilaste reis Hispaaniasse ning võõrustati projektipartnereid Valgas. Projekti Let's Fit Healthy Life abiga viidi Euroopa liikuvusnädala raames 16-22. septembril läbi kampaania „Valga liigub 2020“.

Turvalisema elukeskkonna tagamise eesmärgil projekteeriti ja ehitati 2020. aastal Tsirguliina alevikus tuletõrje veevõtukohad. Tööde maksumuseks kujunes 146,1 tuh eurot.

Valga vald osales 2020. aastal Päästeameti programmis „Kodud tuleohutuks“, mille eesmärgiks on muuta tuleohutumaks kodud, mille elanikud end ise aidata ei saa: lasterikkad pered, üksi elavad eakad ja puudega inimesed. Peamiselt renoveeriti majapidamistes kütteseadmeid. Riigipoolne panus projekti oli ca 11,0 tuh eurot, vald toetas 8,8 tuh euroga.

3. Avatud majandus, tasuvad töökohad ja atraktiivne ettevõtluskliima

E9 – ettevõtlikkust, innovaatsilisust ja investeringuid väärtustav ärikeskkond, tasuvad töökohad

E10 – Lõuna-Eesti turismivärv, inspireeriv elamuspiirkond

Tegevused ja tulemused:

Valla arengule aitab suurel määral kaasa kohalik ettevõtluskeskkond, seetõttu oli ka 2020. aastal fookuses tööstusalade taristu kaasajastamine ja ka toetavad tegevused nagu ettevõtete innovatsioonile ja rahvusvahelistumisele kaasa aitamine, koostöövõrgustike loomine ja tugevdamine.

Maikuus lõppes piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmi vahenditest ellu viidud projekt „Valga linna tööstus- ja ettevõtlusalade avaliku tugitaristu kaasajastamine“. Projekti rahastati Euroopa Regionaalarengu Fondist 951,5 tuh euroga, projekti kogumaksumus oli üle 1,3 mln euro. Tööde käigus rekonstrueeriti Saviaugu ja Petseri tänavad ning osaliselt ka Männiku

tänav, mis parandab oluliselt ligipääsu ettevõtlus- ja tööstusaladele ning tagab edaspidi sujuva liikluse tööstusaladelt põhimaanteedele.

Rahandusministeeriumi tellimisel teostati 2020.aastal Kagu-Eesti tööstusalade uuring, kuhu oli kaasatud partnerina ka Valga vald. Uuring keskendus Kagu-Eesti tööstusaladele, et selgitada nende seast välja kõige suurema potentsiaaliga alad ning töötada välja arenduseks vajalikud toetusmeetmed. Uuringu tulemused on sisendiks maakonna arengustrateegiale, vallale arengukavade ja üldplaneeringute koostamisel, investeringuprojektide kavandamisel ja tööstusalade turundamisel. Valga vallas paiknevate tööstusalade seast tunnistati perspektiivikaimaks Väike-Laatsi tööstuspark, kuhu kohalik omavalitsus on juba suunanud investeringuid ning kus täna tegutsevad ka mõned keskmise suurusega ettevõtted.

Alustati Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme rakendamisega seotud määruse eelnõu ettevalmistamist. Kavandatu kohaselt osaleb Valga vald 2021. aasta taotlusvoorus.

Juba 2017. aasta sügisel alanud Interregi projekti „GoSmart BSR“ tegevuste vahendusel toimusid ka 2020. aastal mitmed kohtumised ettevõtete, teadusasutuste ja avaliku sektori kaasamisel, vahendati ettevõtete kontakte välispartneritega, korraldati üritusi (koostööseminar, infopäev, õppereisid) ja osaleti Riias messil. Tulenevalt aasta lõpus kehtestatud piirangutest jätkuvad osa planeeritud tegevustest aastal 2021.

Ettevõtluse ja selle arendamisega seotud üritusi on korraldatud koostöös Valgamaa Arenguagentuuri, Valga Äriklubi ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega. Aasta jooksul toimusid mitmed vallavalitsuse ja äriühingute kohtumised valla arengukava ja ettevõtluse teemal. Augusti lõpus viidi Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Valga Vallavalitsuse koostöös ellu infopäev, milles tutvustati ettevõtetele tootearenduseks ning rahvusvahelistumiseks pakutavaid toetusi, programme ja tugiteenuseid nii kohalikul kui ka Euroopa tasandil. Lisaks olid fookuses EAS - i kaudu turismi- ja loomeettevõtetele pakutavad toetused. Infopäeva raames toimusid ettevõtete külastused. Septembris leidis aset Valga valla ettevõtete ümarlaud, kus fookuses oli kohalik tööturu olukord, töötajate väljaõppe ja koolitusvõimalused ning Arenguagentuuri poolt pakutavad ettevõtlusalased nõustamisteenused.

Valga valla ettevõtluskeskkonna turundamine on toimunud koostöös Valgamaa Arenguagentuuriga, ühiselt osaletakse Kagu-Eesti arenguprogrammi raames Kagu-Eesti mainekava koostamises. Piirkonna majanduskasvu ja välisinvesteeringute kaasamise eesmärgil on vald osalenud ka Kagu-Eesti tegevuskava 2030 aruteludel ning MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused poolt läbiviidud koolitustel.

Projekti „Valga-Valka kaksiklinna keskuse arendamine“ raames on paralleelselt ehitustöödega tegeletud Valga valla ning kaksiklinn Valga-Valka sihtkoha turundamisega. Loodi ühine turismi veebileht visitvalka.com ning samanimelised sotsiaalmeedia lehed Facebookis ja Instagramis.

Valga vald osaleb rahvusvahelises kollaste akende programmis „National Geographic Kollased aknad ehk Elu kahe maailma piiril“. Projektis on Lõuna-Eesti erinevatesse väärtuslikesse kohtadesse paigaldatud 30 kollast akent, millest igaüks jutustab oma lugu. Ühiste turundustegevuste abil tutvustatakse külastajatele looduskauneid paiku, tugevaid kogukondi ja kohalikke traditsioone projekti veebilehel visitsouthestonia.com. Valga valla territooriumile on

paigaldatud kolm kollast akent: Valga linnas Pedeli jõe kaldal, Kaagjärve mõisas ning Tellingumäel.

4. Tugev kogukondlik identiteet, väärtustatud pärandkultuur ja traditsioonid

E11 – elanike tugev identiteet koduvallaga, kogukonna kaasatus

Tegevused ja tulemused:

Tugev kogukondlik identiteet, traditsioonide ja kultuuri alahoidmine on väärtused, mis seovad elanikkonna koduvallaga. Valga vald toetas 2020. aastal kogukonna arengule suunatud tegevusi läbi mitmete projektide ja tegevuste.

Kogukonna arenguga tegelevatele mittetulundusühingutele eraldati omaalgatuslike tegevuste elluviimiseks ja kogukonna arendamiseks kokku 41,1 tuhat eurot, toetust said 23 erinevat ühingut.

Kogukonna võrgustiku arendamiseks ja koostöö soodustamiseks käivitus Leader meetme rahastusel projekt „Valga valla kogukonna võrgustiku arendamine“. Tegevuste tulemusena valmisid Valga linna, Karula, Taheva, Öru ja Tõlliste piirkonda tutvustavad videoklipid, milles on jäädvustatud kogukondade ettevõtmised, looduskaunid vaated ja piirkondi iseloomustavad olulised kohad. Lisaks toimus kogukonna liikmete ümarlaud, õppereis ja koolitus.

Kogukonna eestvedajate toetamiseks ja tunnustamiseks viidi koostöös Valgamaa Arenguagentuuriga läbi konkurss „Valgamaa MTÜ ja Väärt kodupaik“. Nomineeritud 16 kandidaadi seast pälvisid tunnustuse ka MTÜ Kungla ja Hargla piirkonna külad.

Oma tegevustega jätkas 2020. aastal ka väärikate ülikool, mille raames toimusid erinevatel teemadel loengud, sealhulgas veebiloengutena. Arvutit kasutavatel eakatel oli ja on jätkuvalt võimalus vaadata Tartu Ülikooli loengusarja endale sobival ajal ja kohas. Koostöös Maanteeameti ja Töötukassaga viidi läbi töötubasid ning läbi praktiliste koolituste tõsteti väärikate digipädevust. 2020/2021. õppeaastal on end väärikate ülikooli registreerinud ühtekokku 80 huvilist.

Maaelu propageerimiseks ja uute elanike piirkonda meelitamiseks toimus 26. septembril külastuspäev „Maal elamise päev“. Kogu valla territooriumil oli avatud 19 erinevat kohta, kus tutvustati avalikke teenuseid, potentsiaalseid töökohti, kultuuri- ja seltsielu ning võimalikke elukohti. Tegevused viidi ellu kohalike kogukondade ja vallavalitsuse ühises koostöös. Registreerunud kontakte oli kokku 1066, külastajaid veelgi rohkem.

Värskeid ideid, kuidas vald oma tugevusi ja võimalusi veelgi enam saaks ära kasutada ning olla seeläbi atraktiivsem piirkond, otsiti ka oktoobris Valgamaa Arenguagentuuri ning Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse poolt korraldatud ideekorjel „Kuidas teha Valgamaa nähtavaks Eestis ja kogu Euroopas?“.

Aasta lõpus käivitati esmakordselt kampaania, kus Valga vallas elavaid, ent siiani valla elanikuks mitteregistreeritud inimesi, kutsuti üles ennast Valga valda sisse kirjutama. Ajavahemikus 25.11-31.12.2020 lisandus 84 uut valla kodanikku.

Novembrikuus toimusid vallavalitsuse ja teenistujate kohtumised vallaelanikega. Kokku neljal korral võeti vallaelanike vastu teeninduskeskustes Taheval, Örus, Tõllistes ja Karulas. Kohtumised

on üks osa avatud valitsemise tegevuskavast ja nende regulaarne läbiviimine on plaanis ka edaspidi, kui kriisipiirangud leevenevad.

Jätкус tasuta igakuise valla infolehe „Valga Teataja“ väljaandmine. Kakskeelse valla lehe kaudu tagatakse info kättesaadavus nii eesti kui ka vene emakeelega elanikele. Aasta jooksul ilmus 12 numbrit ajalehte, milles vahendati volikogu ja vallavalitsuse töökokkuvõtteid, olulisemaid sündmusi ja uudiseid, muudatusi kehtivates kordades, arvamused ja teematilisi artikleid kogukondade elust ja tegemistest. Aprillis ilmus ka lisaväljaanne seoses koroonaviiruse esimese laine levikuga.

5. Tulemuslik ja demokraatlik valla juhtimine

E12 – kõrge haldussuutlikkus ja avatud valitsemine

E13 – tulemuslik koostöö naaberomavalitsuste ja partneritega

E14 – tulemuslik piiriülene koostöö ja kogemuste vahetamine välispartneritega (rahvusvahelistumine)

Tegevused ja tulemused:

Valga vallas arendatakse avatud ja kogukondi kaasavat valitsemist, millega on võetud suund avatumale, kaasavamale ja läbipaistvamale valitsemisele. Avatud valitsemise tegevuskava võeti volikogu otsusega vastu 2019. aasta lõpus. Novembris 2020. aastal viidi läbi avatud valitsemise tegevuskava analüüs markeerimaks, mis on saavutatud ja millega tuleb veel tegeleda. Tegevuskavas sätestatu kohaselt toimusid 2020. aastal vallavalitsuse liikmete ja teenistujate kohtumised vallaelanikega, aasta alguses töötati välja ja kehtestati külavanema statuut ning tutvuti Põlva ja Otepää valla külavanemate tegemistega, väärikate ülikooli koolituste sarja raames suurendati eakate oskusi e-teenuste kasutamisel ja teabe hankimisel, kogukonna eestvedajad olid kaasatud erinevatesse aruteludes. Sekretäridel, sotsiaaltöö- ja lastekaitse spetsialistidel on regulaarsed vastuvõtud Karula, Tõlliste, Öru ja Taheva teeninduskeskustes.

Eelarve ja selle täitmise vaatamiseks on kasutusel eelarverakendus Veera, mis tagab struktuuriüksuste ja hallatavate asutuste juhtidele võimaluse olla jooksvalt kursis oma vastutusala finantsinfoga. 2021. aastal on plaanis kasutusele võtta lisamoodul, mille kaudu luuakse interaktiivsed eelarve täitmise aruandevaated valla veebilehele.

Valga Vallavalitsuse veebruarikuu otsusega algatati Valga valla arengukava 2035+ koostamise protsess. Protsessi koordineeris vallavalitsuse poolt moodustatud arengustrateegiate juhtrühm, koostööd tehti ka Tartu Ülikooliga - maist kuni oktoobrini oli praktiliselt Tartu Ülikooli magistriõppekava tudengid, kes olid kaasatud arengukava koostamisse. Arengukava koostamiseks vajaliku sisendi saamiseks toimusid mitmed töö- ja juhtrühmade koosolekud ning 24. augustil leidis aset arengukava seminar, milles osales 33 inimest erinevatest valdkondadest. Arengukava eelnõu avalik arutelu toimus pärast selle avalikustamist 3. novembril. Ajavahemikus 14-17.12.2020 tutvustati arengukava volikogu komisjonides ning arengukava võeti uues redaktsioonis vastu volikogu 18. detsembri 2020 määrusega.

Samaaegselt arengukava koostamise protsessile käivitus ka eelarvestrateegia 2021-2025 koostamine. Eelarvestrateegia eelnõu oli avalikul väljapanekul 18.11-02.12.2020, avalik arutelu toimus 3. detsembril 2020. Pärast eelarvestrateegia tutvustamist volikogu komisjonides, võeti strateegia volikogu poolt vastu 18. detsembril 2020.

Personali koolitamine ja ametnike motivatsioonisüsteemi arendamine toimus järjepidevalt aasta läbi. Teenistujad osalesid koolitustel – kohaliku omavalitsuse uue töötaja koolitused, erialased täiendkoolitused, kriisikommunikatsioonikoolitus kommunikatsioonijuhtidele.

Valla mainekujundus ja avalike suhete arendamine käis muuhulgas läbi mitmete suur- ja maineürituste. Vald osales järgmiste ürituste korraldamisel ja läbiviimistel: MilFest, Mihklilaat, Valga Kodukohvikute päev, Maal elamise päev. Valga valla tuntusele ja kajastamisele erinevates meediakanalites aitasid kaasa ka mitmed aasta jooksul omistatud tiitlid – Muinsuskaitseameti poolt tunnustatud „Aasta tegu 2020“ J. Kuperjanovi 12 renoveeritud hoone eest, Haridus- ja teadusministeeriumi poolt välja antava tiitli „Aasta õpetaja 2020“ laureaat Lüllemäe Põhikoolist, Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali poolt „Arhitektuurialane tegevus või tegu 2020“ omistatud tiitel vallaarhitektile.

2020. aasta suvel algasid läbirääkimised Tartu kultuuripealinna korraldustoimkonnaga „Euroopa Kultuuripealinn 2024“ ettevalmistuse ja elluviimise protsessides osalemiseks, oktoobris kinnitas koostöölepingu sõlmimise heaks vallavolikogu. Lisaks Valga vallale on Tartu linna koostööpartneriteks veel 18 Lõuna-Eesti omavalitsust, mistõttu võib seda pidada Eesti üheks ainulaadseimaks ja suurimaks valdkondade üleseks koostöö formaadiks. Euroopa kultuuripealinna eesmärk on suurendada kultuurielu haaret, mitmekesisust ja rahvusvahelistumist, muuta kultuur kättesaadavamaks, toetada kultuuriloojaid ja nende omavahelist koostööd. Programmis kaasalöömine toob Valga vallale rohkem tuntuks ja külastajaid, elavdab majandust ning mõjutab positiivselt piirkonnas tegutsevate majutus-, toitlustus, turismi- ja transpordiettevõtete käivet.

Koostöös Otepää ning Tõrva Vallavalitsusega viiakse ajavahemikus 01.11.2020-31.10.2021 ellu projekt „Valgamaa kohalike omavalitsuste ringmajanduse võimekuse ja eesmärkide audit“. Projekti eesmärgiks on suurendada jäätmete liigiti kogumise võimekust kohalikes omavalitsustes ning arendada ringmajanduse taristut, biojätmete käitlemist ja soetada tegevusteks vajalik inventar. Projekti kogueelarve on 29,9 tuhat eurot ja Valga valla omafinantseering selles 1,3 tuhat eurot.

Jätakuvalt on Valga vald Valgamaa Partnerluskogu liige ning osaleb aktiivselt nii partnerluskogu töös kui ka projektikonkurssidel. 2020. aastal sai positiivse rahastusotsuse kolm projekti – lisaks juba eelpool mainitud Valga valla kogukonna võrgustiku arendamise projektile ka liikumisvõimaluste mitmekesistamiseks Tõlliste piirkonnas ning digipädevuse arendamiseks Tõlliste ja Karula piirkonnas.

Valga vald osales liikmena nii Valga maakonda koondavas Valgamaa Omavalitsuste Liidu tegevustes kui ka Eesti Linnade ja Valdade Liidu töös.

Valga vald oli partneriks koolitus- ja arenduskeskusele MTÜ Johannes Mikhelsoni Keskus projektis „Töökoht igapäevale“, toetades reservfondist projekti elluviimist 10,0 tuhat euroga. Projekti sihtgrupiks olid mitmed sotsiaalselt haavatavamad inimesed (kuus või enam kuud tööturult eemal

viibinud, alla seitsme aastast last kasvatavad, vanuses 16-26. aastat mittetöötavad ja -õppivad isikud). Projekt aitab Kagu-Eesti maakonna tööotsijatel leida oma ootustele vastav püsiv töökoht.

Vaatamata pandeemia tõttu piiratud võimalustele, säilis ka 2020. aasta keerukates oludes koostöö välispartnerite ja sõpruslinnadega, mis on võimaldanud valla õppida rahvusvaheliste partnerite kogemusest ja parimatest praktikatest:

- läbi heanaaberliku koostöö edendatakse koos Läti Vabariigiga piiräärse regiooni jätkusuutlikku arengut ning pakutakse piirkonna inimestele paremaid võimalusi täisväärtuslikuks eluks;
- Läänemere piirkonna programmi kaudu tehakse seitsme projektipartneriga Euroopast koostööd innovaatilisema, paremini ligipääsetavama ja jätkusuutlikuma piirkonna arendamise nimel;
- URBACT programmi tegevuste planeerimise võrgustikus tehakse linnaruumi arendamise planeerimisel koostööd kaheksa erineva linnaga üle Euroopa;
- Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra Fondi poolt rahastatud projektiga luuakse koostöö Norra Fredrikstadi linnaga, mis sarnaselt Valgaga otsib lahendusi ajaloolise kesklinna elavdamiseks;
- Erasmus+ raames tehakse liikumisharrastuse edendamiseks koostööd kokku 12 erineva partneriga kogu Euroopast.

Naaberomavalitsuste - Valga valla ja Valka kihelkonna - ametnike vahel toimus regulaarne infovahetus ja igakuised kohtumised seoses piiriüleste projektide ja muude ühistegevustega.

Valla osalusega äriühingud

AS Valga Vesi

Valga Vallavolikogu 17. augusti 2018. aasta otsusega nr 66 on AS Valga Vesi määratud vee-ettevõtteks Valga vallas. Ettevõtte ülesandeks on oma klientidele kvaliteetse vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamine ning uute klientide liitmine ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga. Lisaks on AS Valga Vesi põhitegevuse hulka arvatud tänavavalgustuse korrashoid ja arendamine kogu valla territooriumil.

AS Valga Vesi vee realisatsioon oli 2020. aastal 382,9 tuh m³, sellest majapidamiste tarbimine 299,9 tuh m³ ja ettevõtete tarbimine 83,0 tuh m³. Reovett puhastati 825,6 tuh m³, millest elanikkonnale 293,5 tuh m³ ja ettevõtlusele 123,5 tuh m³, ülejäänud osa tulenes infiltratsioonist.

2020. aastasse jäi Tsirguliina aleviku ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ehitustööd, mille käigus rekonstrueeriti 605 m, rajati 6408 m iseoolset kanalisatsioonitorustikku ning 1422 m survekanalisatsiooni torustikku, rekonstrueeriti 7 kanalisatsiooni liitumispunkti ja rajati 165 uut kanalisatsiooni liitumispunkti, rekonstrueeriti reoveepuhasti ja rajati 3 reoveepumplat. Samuti rekonstrueeriti 1574 m veetorustikku, 17 ühisveevärgi liitumispunkti ning rajati 5667 m uut ühisveevärgi torustikku ja ehitati 152 uut liitumispunkti. 2020. aasta jooksul liideti Tsirguliinas valminud torustikega 51 uut klienti.

Tänu Keskkonnaministeeriumi ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga liitumise programmile on eraisikute liitumine ÜVK teenustega olnud 2020. aastal jätkuvalt aktiivne ka teistes piirkondades. Aasta jooksul liitus või on lähiajal liitumas rohkem kui 210 uut klienti.

Rekonstrueeriti Karula küla puurkaev-pumpla ja 754 m ulatuses veetorustikku ning rajati 11 nõuetekohast liitumispunkti.

Valga linnas 2018. aastal alustatud veetorustike läbipesu sai 2020. aasta sees lõpetatud.

Aasta lõpuks oli kogu valla tänavavalgustus viidud üle kaugjuhitavatele LED tehnoloogilistele valgustitele. Valgustid rekonstrueeriti Valga valla väiksemates asulates – Kaagjärvel, Koikkülas, Laatres, Lüllemäel, Priipalus, Riisalis, Tagulas, Tsirguliinas, Örus, Örustes, Jaanikeses ja osaliselt ka Valga linnas.

Lähiaastate perspektiivis on plaanis jätkata Lüllemäe küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimisprojekti elluviimisega. Samuti kavatakse alustada Kaagjärve küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimist, taotledes selleks vahendeid SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaprogrammist. Rahastusotsused selguvad 2021. aasta juunis. Eeloleval aastal jätkub ka koostööprojekt Eesti Maaülikooli ja Valga Vallavalitsusega sodevee valgala uurimiseks ja modelleerimiseks Valga linnas. Koos Valga Vallavalitsusega on plaanis 2021. aastal ellu viia projekt „Koolitee valgeks“, mille käigus rajatakse täiendavalt LED-valgustust Hargla ja Tsirguliina laste kooliteedele.

Seisuga 31.12.2020 kuulus ettevõtte nõukogusse kuus liiget. Aasta keskmine töötajate arv oli 19 ning tööjõukulu koos maksudega 489,7 tuh eurot.

Valla sihtasutused

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon

Sihtasutuse eesmärgiks on pakkuda Valga linnas isamaalise kasvatuse ja kaitsetahte arendamisega seotud teadmisi ja teenuseid ning militaarses stiilis vabaaja tegevusi. Muuseumi õppeklassi ja territooriumi kasutatakse riigikaitse õppe läbi viimiseks nii Valga Gümnaasiumi kui ka teiste Eesti koolide gümnaasistidele.

Aasta 2020 on muuseumile olnud edukas. Omaette märgiliseks võib lugeda liitumist muuseumide infosüsteemiga MuIS, mis võimaldab kõigil huvilistel läbi veebivärava tutvuda muuseumi kogudega. Samuti korraldati mitmeid üritusi, nende seas juba traditsiooniks saanud Valga Militaarajaloo Festival, mis leidis aset 12.korda. Jätkus koostöö Eesti Kaitsevägega, Kaitseliiduga, Sisekaitseakadeemiaga, Eesti Punase Risti, Muinsuskaitseametiga, Eesti Sõjamuuseumi jm teiste organisatsioonidega. Laagrite läbiviimist takistas ja välisturistide arvu vähendas viiruse levik, mistõttu valdav osa muuseumi omatulust tuli 2020. aastal siseturistidelt. Aasta jooksul jätkati teemapargi ja ekspositsioonide arendamist ja korrastamist, milleks saadi ühekordset rahastust ka riigi poolt eraldatud Covid-19 investeeringutoetustest. Muuseumi tegevust finantseerisid 2020. aastal Valga Vallavalitsus 124,2 tuh euroga, Sisekaitseakadeemia 29,0 tuh euroga ja Eesti Sõjamuuseum 10,5 tuh euroga. Muuseumi omatulustid laekus 52,6 tuh eurot.

On jõutud arusaamiseni, et ainuüksi muuseumi piletitulu ei võimalda asutust ära majandada, mistõttu on lähiaastate kurss võetud teemapargi välja arendamisele ja reklaamimisele. Põhitegevus on suunatud laserrelvadele ja rollimängudele, riigikaitseõppe, laagrite, koolituste ja firmaürituste läbiviimisele.

Seisuga 31.12.2020 oli nõukogu liikmeid viis, sihtasutuses töötas viis inimest, aruandeperioodil maksti töötasudeks koos maksudega 90,0 tuh eurot.

SA Taheva Sanatoorium

Endise Taheva valla asutatud sihtasutus, mille tegevusvaldkonnaks on sotsiaalhoolekanne. Osutatavad teenused:

- asendushooldusteenus. See on sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Asenduskodu töötab peresüsteemil, kus peresse võib kuuluda kuni kuus last. Aasta jooksul sai teenust 20 last, seisuga 31.12.2020 oli kolmes peres teenusel 17 last;
- üldhooldusteenus. See on väljaspool isiku kodu osutatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla. Sotsiaalkindlustusamet väljastas 2019. aasta lõpul tegevusloa, mille kohaselt võib Taheva Sanatoorium teenust osutada 59-le kliendile. Seisuga 31.12.2020 oli teenusel 59 isikut, neist 41 Tsirgumäe osakonnas ja 18 Kalliküla osakonnas. Hooldekodu kohamaksumus oli 874-950 eurot kuus;
- erinevad erihoolekandeteenused puuetega inimestele, seisuga 31.12.2020 oli teenustel kokku 35 isikut:
 - ööpäevaringne erihoolduse teenus, mis tagab isiku ööpäevaringse hooldamise ja arendamise, isiku iseseisva toimetuleku säilimise ja suurenemise ning turvalise elukeskkonna. Tegevusluba võimaldab teenust osutada kuni kümnele isikule. Seisuga 31.12.2020 oli teenuse saajaid kümme;
 - toetatud elamise teenus, mis toetab isiku sotsiaalset toimetulekut ja integratsiooni temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomise kaudu koos juhendamisega majapidamise ja igapäevaelu korraldamises. Sihtasutus võib teenust osutada maksimaalselt 15 inimesele, seisuga 31.12.2020 oli teenuse saajaid kaheksa;
 - igapäevaelu toetamise teenus, mis toetab isiku parimat võimalikku iseseisvat toimetulekut ja arengut psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäevaelu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste nõustamise kaudu. Väljastatud tegevusloa kohaselt võib teenust osutada kuni 15 inimesele, seisuga 31.12.2020 oli teenuse saajaid üheksa;
 - kogukonnas elamise teenus on isiku põhivajaduste rahuldamiseks ja arenguks soodsa peresarnase elukorralduse loomine, et suurendada isiku iseseisvat toimetulekut ja arendada igapäevaste tegevuste korraldamise oskusi ühistegevuste

kaudu. Sanatoorium või teenust osutada maksimaalselt kümnele inimesele, seisuga 31.12.2020 oli teenuse saajaid üheksa;

- töötamise toetamise teenuse eesmärgiks on juhendada ja nõustada isikut, et toetada tema iseseisvat toimetulekut ja parandada elukvaliteeti võimetekohase töö otsimise ja töötamise ajal. Tegevusluba võimaldab teenust osutada kuni kümnele inimesele, seisuga 31.12.2020 teenuse saajaid ei olnud.

Teenuse saajate arv on võrreldes aasta tagusega mõnevõrra vähenenud, mis omakorda on tekitanud vajaduse välja töötada uued teenused või laiendada väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust. Samuti tingis see vajaduse teha struktuuris muudatusi, mille järel kaotati kaks remonditöölise ametikohta, majahoidja ja meditsiiniõe ametikoht. 2020. aastal viidi lõpule katlamaja rekonstrueerimine ja taotleti vastavad load, uuendati köögisisustust. Seoses eriolukorraga viibisid mõnevõrra erihoolekande klientide eluruumide remont.

Lähiaastatel on plaanis enam ressursse suunata hügieeni- ja tervisetingimuste jälgimisse ning nõuete täitmisesse, personali koolitamiseks nii nakkuse vältimiseks kui teenuse kvaliteedi tõstmiseks.

Seisuga 31.12.2020 kuulus SA Taheva Sanatooriumi nõukogusse neli liiget, täidetud ametikohti oli 52,3. Aruandeperioodil maksti töötasudeks koos maksudega 790,4 tuh eurot.

Valla valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste olulisemad finantsnäitajad on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. Valitseva ja olulise mõju all olevate äriüksuste finantsnäitajad 2020. aastal

	Osaluse määr, %	Tulemiaruanne näitajad 2020			
		Tegevustulud	Tegevuskulud	Finantstulud ja -kulud	Aruandeaasta tulem
AS Valga Vesi	100	3 448 865	-1 931 906	-6 441	1 510 518
OÜ Savelen (likvideerimisel)	100	0	0	0	0
SA Taheva Sanatoorium	100	1 286 571	-1 320 684	-2 437	-36 550
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	238 017	-230 444	4	7 577

Ülevaade sisekontrollisüsteemist

Vallavalitsuse, hallatavate asutuste ning valitseva mõju alla olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevuse seaduslikkust, otstarbekust ja tulemuslikkust ning valla vara kasutamise sihipärasust

kontrollib ja hindab volikogu revisjonikomisjon. Revisjonikomisjon on kinnitatud aruandeaastal tööplaani ja tegevuskava aastaks 2020.

Tõhusat sisekontrollisüsteemi iseloomustavad asutusesiseste protseduurireeglite olemasolu ja nende täitmine ning täitmise jälgimine, organisatsioonikultuuri arendamine, töötajate professionaalsus, kohustuste lahusus asutuse funktsioonide täitmisel, tehingute dokumenteerimine ja autoriseerimine ning järelevalve toimimine.

Valla ametnike ja töötajate töökorraldust reguleerivad ametijuhendid, erinevad asutusesised korrad ja juhendid. Üldise elektronposti kaudu toimub personali informeerimine erinevate seaduste ja kordade muutustest. Asjaajamine on dokumenteeritud ja kasutatakse dokumendihaldustarkvara Amphora.

Sisekontrolli eeskiri, milles on sätestatud sisekontrolli põhimõtted, on kinnitatud Valga Vallavalitsuse 30.12.2019 käskkirjaga nr 4-1/37. Vallavalitsuse struktuuris, vallavanema alluvuses on moodustatud sisekontrolöri ametikoht.

Ennetavate meetmetena rakendatakse veel ametnike ja töötajate töökohustuste lahusust, tegevuste kooskõlastatust ja kinnitamist, ametnike ja töötajate erialast täiendkoolitust, valla IT-süsteemi tehnoloogilisi võimalusi ja füüsilisi juurdepääsupiiranguid.

Vallavalitsuse ning tema haldusala sisekontrollisüsteem toimib nõutaval tasemel ja selle tõhususe tagavad:

- kõigi valla struktuuriüksuste põhiliste tegevuste reglementeeritus;
- ühtse finantsarvestuse ja dokumendihalduse tarkvara kasutamine;
- infosüsteemide juurdepääs ainult selleks volitatud ametnikel, määratud ametnike ligipääs andmefailidele ja serveritele;

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD BILANSS**

Eurodes

	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
VARAD			
Käibevara kokku		7 555 196	5 029 747
Raha	2	4 426 034	2 517 759
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	890 297	809 735
Muud nõuded ja ettemaksed	4	2 235 110	1 698 684
Varud	5	3 755	3 569
Põhivara kokku		63 502 635	58 343 951
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	7	2 869 292	2 355 096
Kinnisvarainvesteeringud	8	71 946	77 422
Materiaalne põhivara	9	59 054 739	54 396 295
Immateriaalne põhivara	10	10 228	18 708
Bioloogilised varad	11	1 496 430	1 496 430
VARAD KOKKU		71 057 831	63 373 698
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustised kokku		4 874 496	3 983 733
Saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed		0	1 060
Võlad tarnijatele		865 554	970 505
Võlad töötajatele		226 582	230 614
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	12	2 684 320	1 729 187
Laenukohustised	14	1 098 040	1 052 367
Pikaajalised kohustised kokku		10 828 596	8 929 636
Muud kohustised ja saadud ettemaksed		0	583
Laenukohustised	14	10 828 596	8 929 053
Netovara kokku		55 354 739	50 460 329
Kassareserv		31 956	31 956
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		50 438 363	48 712 452
Aruandeaasta tulem		4 884 420	1 715 921
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU		71 057 831	63 373 698

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

Eurodes

	Lisa	2020	2019
TEGEVUSTULUD			
Maksutulud	3	10 064 594	9 869 512
Tulud kaupade ja teenuste müügist	17	3 427 705	3 514 143
Saadud toetused	16	18 364 696	13 056 262
Muud tegevustulud	18	-224 481	931 319
Tegevustulud kokku		31 632 514	27 371 236
TEGEVUSKULUD			
Antud toetused	19	-2 211 308	-2 111 048
Tööjõukulud	20	-13 578 207	-13 605 277
Majanduskulud	21	-5 784 515	-6 158 289
Muud tegevuskulud	22	-1 991 924	-1 720 363
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8;9;10	-3 609 448	-2 541 781
Tegevuskulud kokku		-27 175 402	-26 136 758
Aruandeperioodi tegevustulem		4 457 112	1 234 478
Finantstulud ja -kulud		427 308	481 443
Intressikulud laenukohustistelt	14	-86 695	-81 447
Tulem osalustelt		514 196	562 912
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2	266	414
Muud finantstulud ja -kulud		-459	-436
ARUANDEPERIOODI TULEM		4 884 420	1 715 921

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	2020	2019
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST			
Aruandeperioodi tegevustulem		4 457 112	1 234 478
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8;9;10	3 609 448	2 541 781
Tulem bioloogilise vara väärtuse muutusest		0	-891 567
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu		1 165 123	814 057
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist		291 054	8 191
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	16	-7 097 664	-1 440 669
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		0	20
Kokku korrigeeritud tegevustulem		2 425 073	2 266 291
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-409 179	531 963
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		-3 652	-87 638
Kokku rahavood põhitegevusest		2 012 242	2 710 616
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Tasutud materiaalse põhivara eest		-8 031 734	-4 955 012
Laekunud kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist		93 728	89 775
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks		5 976 537	2 296 982
Laekunud intressid ja muud finantstulud		238	447
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-1 961 231	-2 567 808
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Laekunud saadud laenud		3 000 000	1 500 000
Tagasi makstud laenud		-1 041 940	-1 001 904
Tasutud kapitalirendi põhiosa maksed		-12 844	-16 813
Tasutud intressid ja muud finantskulud		-87 952	-83 953
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		1 857 264	397 330
PUHAS RAHAVOOG		1 908 275	540 138
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2	2 517 759	1 977 621
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2	4 426 034	2 517 759
Raha ja selle lähendite muutus		1 908 275	540 138

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2018		31 956	48 710 232	48 742 188
Põhivara ümberhindlus	9	0	2 220	2 220
Aruandeaasta tulem		0	1 715 921	1 715 921
Saldo 31.12.2019		31 956	50 428 373	50 460 329
Põhivara ümberhindlus	9	0	9 990	9 990
Aruandeaasta tulem		0	4 884 420	4 884 420
Saldo 31.12.2020		31 956	55 322 783	55 354 739

EELARVE TÄITMISE ARUANNE

Eurodes

Kirje nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	21 079 602	22 228 952	22 609 961
Maksutulud	10 183 750	9 904 180	10 064 594
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 255 988	1 278 940	1 280 870
Saadavad toetused tegevuskuludeks	9 614 864	11 016 796	11 199 184
Muud tegevustulud	25 000	29 036	65 313
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	20 061 540	21 253 835	20 473 824
Üldised valitsussektori teenused	2 494 305	2 430 161	2 175 411
Avalik kord ja julgeolek	16 956	40 052	35 770
Majandus	604 328	726 140	752 514
Keskkonnakaitse	488 825	502 292	490 577
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 232 350	1 372 332	1 252 617
Tervishoid	4 433	4 433	4 204
Vabaaeg, kultuur ja religioon	2 330 384	2 454 992	2 279 926
Haridus	10 073 896	10 309 224	10 117 593
Sotsiaalne kaitse	2 816 063	3 414 209	3 365 212
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 018 062	975 117	2 136 137
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	30 000	4 232 771	5 289 671
Põhivara müük (+)	30 000	30 000	93 728
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	0	4 202 771	5 195 715
Osaluste müük (+)	0	0	0
Finantstulud (+)	0	0	228
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	108 635	8 698 315	7 524 178
Üldised valitsussektori teenused	0	143 037	0
Majandus	0	2 518 832	1 991 163
Keskkonnakaitse	0	126 661	114 845
Elamu- ja kommunaalmajandus	0	1 325 877	1 134 575
Vabaaeg, kultuur ja religioon	0	232 616	95 190
Haridus	0	3 887 238	3 693 148
Sotsiaalne kaitse	0	355 419	417 015
Finantskulud	108 635	108 635	78 242
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-78 635	-4 465 544	-2 234 507
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	939 427	-3 490 427	-98 370
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-939 427	2 060 573	2 053 918
Kohustuste võtmine (+)	0	3 000 000	3 000 000
Kohustuste tasumine (-)	-939 427	-939 427	-946 082
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	0	-1 429 854	2 231 732
Nõuete ja kohustuste saldo muutus	0	0	276 183
EELARVE KOGUMAHT	21 109 602	30 891 577	28 944 083

Eelarve vastuvõtmise kuupäev:	31.01.2020 määrus nr 99
Lisaeelarvete vastuvõtmise kuupäevad:	28.02.2020 määrus nr 102
	29.05.2020 määrus nr 109
	28.08.2020 määrus nr 111
	18.12.2020 määrus nr 121

Netovõlakkoormus: 39,4 %

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele.

Eelarve täitmise aruanne on koostatud tekkepõhisel printsiibil.

Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr 25.

Lisa 1 Aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Valga Vallavalitsuse 2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud lähtuvalt Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhend (edaspidi üldeeskiri).

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes.

Raha ja selle lähendid

Raha ja selle lähenditena kajastatakse bilansis sularaha kassas, raha teel, arvelduskontode jääke ning üleöö deposiite.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõuded kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga kliendi kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni maksevõime kohta. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuldesse kantud nõuded kajastatakse aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähenduseks. Nõue loetakse lootusetuks kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused selle sisse nõudmiseks. Kõik lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Varud võetakse arvele soetamismaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ning kõikidest soetamisega seotud kuludest. Varude soetamismaksumuse arvutamisel lähtutakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodist.

Aegunud varude mahakandmisi kajastatakse aruandeaasta kuluna. Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtuskapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingutekorral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole bilansilist väärtust. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideeritud aruandes kajastatakse osalusi sidusettevõtetes kapitali osaluse meetodil.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on sihtasutused, mittetulundusühingud, milles Valga Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingute puhul peetakse valitseva mõju olemasolu siis kui linna osalus ühingus on üle 50%-i. Valitseva mõju all olevate

üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt. Grupisisesed nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse neid osalusi sihtasutuste ja mittetulundusühingutes, mille üle raamatupidamiskohustuslasel on valitsev või oluline mõju.

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Tütarettevõtjat loetakse kontrolli all olevaks kui aruandekohustuslane omab üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat või omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamikku nõukogu liikmetest. Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle emasettevõtte on oluline mõju, kuid mis ei allu tema kontrollile. Üldjuhul on olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab sidusettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetamismaksumusega alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Käibemaks kantakse kohe kuluks soetusmomendil. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse vara kasutusele võtmisel kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi vara objektina. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikkust tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mida tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset väärtust, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetamismaksumuses, millest on maha arvestatud akumuliseeritud kulum ning võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt vara kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas põhivara gruppidele on järgmised:

Põhivara grupp	Kulumi norm protsentides
Hooned, eluhooned, korterid	2 - 5
Rajatised	2 -10
Masinad ja seadmed	10 - 30
Transpordivahendid	10 - 25
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed	20 -50
Muu inventar, tööriistad, seadmed	10 - 50

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Aastatel 2003 kuni 2005 viidi läbi kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada. Turuhinna puudumise korral on teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja bilansilises jääkmaksumuses (vt üldeeskiri § 18).

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetamismaksumusega alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil kasuliku eluea jooksul. Uurimis- ja arenguväljaminekud kajastatakse üldjuhul tekkimise momendil kuluna.

Immateriaalse põhivara kulumi norm aastas on 10 – 50 protsenti.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad võetakse bilanssi arvele, kui nende soetusmaksumus on alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Kogumina soetatud bioloogilised varad võib arvele võtta ühe tervikuna, kui kogumi väärtus tervikuna on alates ülaltoodud piirist.

Bioloogilisi varasid hinnatakse aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga ümber õiglasesse väärtusesse ainult juhul, kui õiglase väärtuse hindamiseks on võimalik kasutada usaldusväärseid meetodeid. Kui õiglase väärtuse hindamine ei ole võimalik, kuna neid ei kasvatata müügiks, kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused.

Kapitalirent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksute miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetamismaksumuse koosseisus.

Kasutusrent

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul rentniku poolt kuluna.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast ning mille

suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust ja kogemustest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille kohustisena realiseerumise tõenäosus on alla 50%, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Finantskohustised

Finantskohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära, v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised ja tuletisinstrumentid, mida kajastatakse õiglases väärtuses. Olulised tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ja kantakse kohustise eluea jooksul intressikuludesse.

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele soetamismaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetamismaksumuse meetodil. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud finantskohustised on pikaajalised võlakohustised.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kuludid või põhivara soetust mõlemaid eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Põhivara soetamise korral võetakse vara arvele tema soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summa kajastatakse samal ajal tuluna.

Valuutas toimunud tehingute kajastamine

Valuutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Valuutas saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES aruandeperioodi tulu ja kuluna.

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetamismaksumuse koosseisus.

Kassareserv

Kassareserv on moodustatud volikogu otsusega akumuliseeritud tulemist eesmärgiga tagada omavalitsuse likviidsus. See väljendab ühtlasi likviidsuse rahana hoidmisele kuuluvat summat, mida võib kasutada aruandeaasta kestel laekumiste viibimisel eelarveliste kulude katmiseks, kuid see tuleb vähemalt aruandeaasta lõpuks rahana taastada.

Tulude ja kulude kajastamine

Tulude ja kulude arvestamisel rakendatakse tekkepõhisuse printsiipi. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kaupade müügist saadavat tulu kajastatakse siis kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud

kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või osalist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Käesoleva aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. Valitseva ja olulise mõju all olevad mittetulundusühingud, sihtasutused ja äriühingud, kelle juhtimises osaleb vallavalitsus oma hääleõigusega alates 20-st protsendist.
2. Volikogu liikmed, valitsuse liikmed, asutuste juhid ning vallavalitsuse mõju all olevate mittetulundusühingute, sihtasutuste ja äriühingute juhatuste ja nõukogu liikmed.
3. Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nendega seotud ettevõtted.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamiskuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt ning selles kasutusel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

1. põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
2. kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenutse ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruaande real muud tegevuskulud).

Lisa 2 Raha

Eurodes

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha	3 892	1 568
Arvelduskontod pankades	4 422 142	2 516 191
Kokku raha	4 426 034	2 517 759
Rahalt teenitud intressitulu	266	414

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

Eurodes

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ning maksukohustised

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustised	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Maksud brutosummas				
Tulumaks	881 744	802 672	206 893	211 337
Maamaks	1 076	0	0	0
Käibemaksu kohustis	0	0	0	8 199
Sotsiaalmaks	0	0	408 755	423 452
Töötuskindlustusmaksed	0	0	27 159	27 237
Kogumispensioni maksed	0	0	18 781	19 527
Erisoodustuse ja ettevõtja tulumaksu kohustis	0	0	238	632
Kokku maksud	882 820	802 672	661 826	690 384
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	7 477	7 063	16 762	16 222
Kokku maksud, lõivud ja trahvid	890 297	809 735	678 588	706 606

B. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Tulud	
	2020	2019
Maksud	10 064 594	9 869 512
Tulumaks	9 663 346	9 467 978
Maamaks	388 398	389 748
Reklaamimaks	12 850	11 786
Lõivud	11 940	7 927
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	38 857	33 335
Tasud vee erikasutusest	28 632	27 962
Saastetasud	10 225	5 373
Kokku maksud, lõivud, trahvid	10 115 391	9 910 774

Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed

Eurodes

	31.12.2020	31.12.2019
	Lühiajaline osa	Lühiajaline osa
Nõuded ostjate vastu	271 444	282 928
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu	-6 145	-6 145
Muud nõuded	4 648	905
Viitlaekumised	36	2
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	366	2 723
Maksude ettemaksed	74 473	14 891
Ettemakstud toetused	48 157	51 356
Saamata sihtfinantseerimine (vt lisa 16)	1 842 131	1 352 024
Nõuded ja ettemaksed kokku:	2 235 110	1 698 684

Lisa 5 Varud

Eurodes

	31.12.2020	31.12.2019
Tooraine ja materjal	3 755	3 569
Varud kokku:	3 755	3 569

Varusid (toiduained, kütus) hinnatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodil.

Lisa 6 Osalused sihtasutustes

Eurodes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad

sihtasutused:

Nimetus	Osa-luse määr (%)	Tulemiaruande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud	Finants-kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Oma-kapital	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	238 017	-230 444	4	0	7 577	30 567	11 660	18 907	320
SA Taheva Sanatoorium	100	1 286 571	-1 320 684	8	-2 445	-36 550	1 201 391	144 797	1 056 594	863 349
Kokku		1 524 588	-1 551 128	12	-2 445	-28 973	1 231 958	156 457	1 075 501	863 669

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad

sihtasutused:

Nimetus	Osa-luse määr (%)	Tulemiaruande näitajad seisuga 31.12.2019					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2019			
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud	Finants-kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Oma-kapital	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	235 553	-249 990	3	0	-14 434	23 251	11 921	11 330	320
SA Taheva Sanatoorium	100	1 284 338	-1 288 405	15	-2 715	-6 767	1 293 780	200 636	1 093 144	863 349
Kokku		1 519 891	-1 538 395	18	-2 715	-21 201	1 317 031	212 557	1 104 474	863 669

Lisa 7 Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Eurodes

A. Tütarettevõtjad

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus- tised	Neto- vara	Osaluse bilansi- line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Vesi	100	3 448 865	-1 931 906	26	-6 467	1 510 518	24 044 142		22 815 576	1 066 595
OÜ Savelen	100	0	0	0	0	0	19 000	0	19 000	19 000
Kokku		3 448 865	-1 931 906	26	-6 467	1 510 518	24 063 142		22 834 576	1 085 595

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2019					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2019			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus- tised	Neto- vara	Osaluse bilansi- line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Vesi	100	1 348 487	-1 910 818	29	-8 216	-570 518	22 241 811		21 305 058	1 066 595
OÜ Savelen	100	686	370	0	0	1 056	19 000	0	19 000	19 000
Kokku		1 349 173	-1 910 448	29	-8 216	-569 462	22 260 811		21 324 058	1 085 595

B. Osalused sidusettevõtjates

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil järgmised sidusettevõtjad:

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus- tised	Neto- vara	Osaluse bilansi- line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Haigla	49	11 374 329	-10 416 697	102 894	-22 498	1 038 028	7 371 111	1 528 593	5 842 518	573 710
Ühismajandamise OÜ	33,3	0	0	0	0	0			16 707	895
Kokku		11 374 329	-10 416 697	102 894	-22 498	1 038 028	7 371 111	1 528 593	5 859 225	574 605

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil järgmised sidusettevõttjad:

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2019					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2019			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus- tised	Neto- vara	Osaluse bilansi- line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Haigla	49	11 459 843	-10 305 225	151	-9 441	1 145 328	6 050 689	1 246 199	4 804 490	573 710
Ühismajanda- mise OÜ	33,3	0	0	0	0	0	0	0	0	895
Kokku		11 459 843	-10 305 225	151	-9 441	1 145 328	6 050 689	1 246 199	4 804 490	574 605

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

Eurodes

Jääkväärtus 31.12.2019	77 422
Soetusmaksumus	132 763
Akumuleeritud kulum	-55 341
Amortisatsioon	-5 476
Jääkväärtus 31.12.2020	71 946
Soetusmaksumus	132 763
Akumuleeritud kulum	-60 817

	2020	2019
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	1 528	2 546
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-540	-2 639
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest	988	-93

Ruumid renditud Tsirguliina Kooli õpetajatele.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

Eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetama- ta tööd ja etteimak- sed	Kokku
Jääk perioodi alguses 31.12.2019						
Soetusmaksumus	1 480 109	69 864 320	4 266 023	535 370	2 096 893	78 242 715
Akumuleeritud kulum	0	-20 957 706	-2 706 397	-182 317	0	-23 846 420
Põhivara jääkväärtus	1 480 109	48 906 614	1 559 626	353 053	2 096 893	54 396 295
Soetused ja parendused	0	160 094	22 793	9 000	8 360 442	8 552 329
Amortisatsioon ja allahindlus	0	-2 331 044	-226 018	-56 256	0	-2 613 318
Müüdud vara jääkväärtuse mahakandmine	-3 184	-381 598	0	0	0	-384 782
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-982 174	0	0	0	-982 174
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	503	75 896	0	0	0	76 399
Ümberhindlus	9 990	0	0	0	0	9 990
Ümberklassifitseerimine	0	9 829 031	22 066	160 671	-10 011 768	0
Kokku liikumised	7 309	6 370 205	-181 159	113 415	-1 651 326	4 658 444
Jääk perioodi lõpus 31.12.2020						
Soetusmaksumus	1 487 418	77 231 067	4 243 103	705 041	445 567	84 112 196
Akumuleeritud kulum	0	-21 954 248	-2 864 636	-238 573	0	-25 057 457
Põhivara jääkväärtus	1 487 418	55 276 819	1 378 467	466 468	445 567	59 054 739

2020. aasta suuremad tööd olid: Valga Priimetsa Kooli hoone renoveerimistööd, J.Kuperjanovi 12 hoone rekonstrueerimistööde lõpetamine, Valga-Valka kaksiklinna ühise linnaruumi ehitustööd. Tsirguliina aleviku tuletõrje veevõtukohtade rajamine ning ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine, tänavavalgustuse rekonstrueerimistööd väiksemates asulates ja Valga linnas.

2019. aasta suuremad tööd olid: Valga Põhikooli hoone juurdeehitus, lasteaed Walko hoone rekonstrueerimistööd energiatõhusaks hooneks, Valga linna tööstus- ja ettevõtlusalade taristu ehitustööd, Võru tänava sademevee äravoolusüsteem, Lüllemäe jalgratta- ja jalgte ehitus, uute mänguväljakute rajamine.

Tagatised, pandid

Eurodes

2004 ja 2005 aastal SA Keskkonnainvesteeringute Keskusest võetud Ühtekuuluvusfondi laenu tagatiseks on seatud hüpoteek AS Valga Vesi kinnisasjale aadressil Metsa tn 30 Valga linnas, millel asub veetöötusjaama. Eespool nimetatud varad olid panditud juba seisuga 31.12.2005.

Veetöötusjaam	31.12.2020	31.12.2019
Soetusmaksumus	209 242	209 242
Akumuleeritud kulum	-209 242	-209 242
Jääkmaksumus	0	0

ÜF projekti "Valga maakonna veemajandusprojekti - Valga linn" omaosaluse katmiseks sõlmiti 2010. aastal laenuleping AS Valga Vesi ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus vahel summas 1 070 175 eurot. Nimetatud laenu tagatiseks on seatud hüpoteek AS Valga Vesi reovee puhastusjaama kinnistule aadressiga Metsa tn 27 Valga vald Valga linn summas 1 246 277 eurot ja kommertsipant AS Valga Vesi vallasvarale summas 319 559 eurot. 2013. aastal kasutati seda laenu summas 607 675 eurot. Laenu tagasimaksed on planeeritud aastatele 2014-2026. 2014. aastal võeti pikaajalist laenu SA Keskkonnainvesteeringute Keskus 245 000 eurot Valga veemajandusprojekti katteks. Tagasimakse tähtaeg 27.08.2032.

Reovee puhastusjaam	31.12.2020	31.12.2019
Soetusmaksumus	721 116	339 459
Akumuleeritud kulum	-197 901	-189 415
Jääkmaksumus	523 215	150 044

2020. aastal reovee puhastusjaamas teostatud parendused summas 381 657 eurot.

SA Taheva Sanatoorium poolt võetud laenu tagatiseks on seatud hüpoteek kinnistule nimetusega Taheva Sanatoorium, asukohaga Valga vald, Tsirgumäe küla, Sanatooriumi (registriosa nr 1675640)

Taheva Sanatoorium	31.12.2020	31.12.2019
Soetusmaksumus	765 175	765 175
Akumuleeritud kulum	-162 713	-151 225
Jääkmaksumus	602 462	613 950

Kasutusrendile antud varad puuduvad.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

Eurodes

	Tarkvara
Jääkväärtus 31.12.2019	18 708
Soetusmaksumus	40 900
Akumuleeritud kulum	-22 192
Amortisatsioon	-8 480
Jääkväärtus 31.12.2020	10 228
Soetusmaksumus	40 900
Akumuleeritud kulum	-30 672

Lisa 11 Bioloogilised varad

Eurodes

	Kasvav mets
Jääk perioodi alguses 31.12.2019	
Soetusmaksumus	1 496 430
Akumuleeritud kulum	0
Jääkväärtus	1 496 430
Jääk perioodi lõpus 31.12.2020	
Soetusmaksumus	1 496 430
Akumuleeritud kulum	0
Jääkväärtus	1 496 430

Metsa juurdekasv ja raie tasakaalustavad metsa mahtusid, mistõttu ümberhindlust ei teostatud, kuna selle mõju aastaaruandele on ebaoluline.

2019. aastal võeti arvele tulem metsa väärtuse muutusest.

Lisa 12 Muud kohustised ja saadud ettemaksed

Eurodes

	31.12.2020	31.12.2019
	Lühiajaline osa	Lühiajaline osa
Maksukohustised (vt lisa 3)	678 588	706 606
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa 16)	1 970 559	958 872
Maksuvõlalt arvestatud intressikohustis	0	44
Intressikohustised	4 969	5 762
Muud kohustised	26 866	51 159
Muud tulevaste perioodide tulud	3 338	6 744
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	2 684 320	1 729 187

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised

Eurodes

Tingimuslikud kohustised	31.12.2020	31.12.2019
Võimalikud dividendid	17 542 621	16 334 207
Tulumaksu kohustis võimalikelt dividendidelt	4 385 656	4 083 552

Võimalikud dividendid ja tulumaksu kohustis võimalikelt dividendidelt kuulub AS-le Valga Vesi.

Lisa 14 Laenukohustised

Eurodes

	Järelejäänud tähtajaga						Kokku
	Kuni 1 a	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga							
31.12.2019	1 052 368	1 070 911	1 013 015	1 014 571	1 214 585	4 615 970	9 981 420
Pangalaenud	753 849	763 952	716 791	718 124	927 430	3 448 665	7 328 811
Muud laenud	288 091	288 091	288 091	288 091	270 674	1 167 305	2 590 343
Kapitalirendi- kohustised	10 428	18 868	8 133	8 356	16 481	0	62 266
Jääk seisuga							
31.12.2020	1 098 040	1 109 404	1 168 802	1 444 289	1 416 392	5 689 709	11 926 636
Pangalaenud	799 920	806 759	872 355	1 157 134	1 163 134	4 775 662	9 574 964
Muud laenud	288 091	288 091	288 091	270 674	253 258	914 047	2 302 252
Kapitalirendi- kohustised	10 029	14 554	8 356	16 481	0	0	49 420

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Lõpp- tähtaeg	Intressi- määr	Alus- valuuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2020	31.12.2019	2020	2019
KIK SA	27.08.2026	1,25 % + EURIBOR	EUR	463 945	541 268	4 374	5 608
KIK SA	01.03.2024	0,2%+6 kuu EURIBOR	EUR	121 913	156 747	277	347
KIK SA	27.08.2028	2,0% + 6 kuu EURIBOR; alates 21.12.2011 1,0% + 6 kuu EURIBOR	EUR	888 877	999 987	5 592	7 415
KIK SA	27.08.2032	1,25% + EURIBOR	EUR	182 353	197 548	1 458	1 869
KIK SA	31.12.2033	1,0% + 6 kuu EURIBOR	EUR	645 164	694 793	3 983	5 067
Danske Pank/alates 01.10.2020 LHV Pank	31.12.2027	0,68% + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 680 000	1 926 396	13 363	15 018
Danske Pank/alates 01.10.2020 LHV Pank	12.2028/uus tähtaeg 02.01.2029	1,14 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	25 331	28 759	323	367

LHV Pank	31.12.2030	0,95% + 6 kuu EURIBOR	EUR	3 000 000	0	0	0
AS SEB	28.12.2023	1,32 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 060 000	1 380 000	12 968	16 794
AS SEB	25.12.2020	2,2 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	0	12 776	134	388
AS SEB	2020	1,384 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	0	612	1	40
AS SEB	2027	1,03 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	280 000	320 000	3 141	3 587
AS SEB	15.12.2029	1,19 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 464 000	1 500 000	17 156	0
AS SEB Liising	24.12.2020	1,65 % + EURIBOR	EUR	8 533	10 423	166	160
Nordea Bank AB Eesti filiaal	20.12.2021	0,97 % + EURIBOR	EUR	47 452	95 043	485	877
Nordea Finance Estonia AS	30.03.2020	2,3% + EURIBOR	EUR	0	3 250	11	147
Swedbank AS	2019	0,68% + 6 kuu EURIBOR	EUR	0	0	0	92
Swedbank AS	10.04.2023	2,5% + 6 kuu EURIBOR	EUR	90 181	101 225	2 445	2 715
Swedbank AS	31.12.2028	0,99% + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 928 000	1 964 000	19 602	19 909
Swedbank Liising AS	15.03.2024	2,70% EUR	EUR	40 887	48 593	1 217	1 047
Kokku				11 926 636	9 981 420	86 696	81 447

Lisa 15 Kapitalirendi tingimustel soetatud varad

Eurodes

	Masinad ja seadmed	Transpordi- vahendid	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2019	46 035	10 538	56 573
Soetusmaksumus	50 220	48 558	98 778
Akumuleeritud kulum	-4 185	-38 020	-42 205
Amortisatsioon	-5 022	-1 239	-6 261
Soetatud vara soetusmaksumuse väljakandmine	0	-24 175	-24 175
Akumuleeritud kulumi väljakandmine	0	23 410	23 410
Jääkväärtus 31.12.2020	41 013	8 534	49 547
Soetusmaksumus	50 220	24 383	74 603
Akumuleeritud kulum	-9 207	-15 849	-25 056

Sõlmitud kapitalirendilepingud ei sea ettevõttele mingeid lisakohustusi. Kõik antud tingimustel soetatud varad on kindlustatud. Lepingu lõppedes läheb omandiõigus üle ettevõttele.

2020 kapitalirendi tingimustel vara ei soetatud. Välja osteti sõiduauto Hyundai, soetusmaksumus 24 175 eurot.

2019 soetati liigendiga traktor Multione 8.4 s.

Lisa 16 Saadud toetused

Eurodes

	2020 aasta tulud		Jääk 31.12.2020	
	Saadud tegevus- kulude siht- finantseeri- mine	Saadud siht- finantseeri- mine põhivara soetuseks	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised	11 267 032	7 021 265	1 842 131	1 970 559
Kodumaine sihtfinantseerimine	10 738 599	1 983 014	337 166	1 965 904
Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi	10 145 563	0	0	0
s.h. hariduskulud	3 699 918	0	0	0
s.h. sotsiaaltoetused	756 268	0	0	0
s.h. noorsootöö	379 493	0	0	0
s.h. teede remont	958 229	0	0	0
s.h. muudeks tegevuskuludeks	4 351 655	0	0	0
Ministeeriumitelt	442 878	-17 545	0	1 908 150
s.h. kultuuri	311 389	-24 000	0	0
s.h. haridus	42 371	0	0	0
s.h. sise	42 096	0	0	0
s.h. kaitse	19 500	0	0	0
s.h. majandus	1 113	0	0	689 500
s.h. maaelu	0	1 775	0	0
s.h. sotsiaal	0	0	0	0
s.h. rahandus	26 409	4 680	0	1 218 650
SA Archimedes	0	0	0	56 020
SA Innove	25 050	0	0	0
Valgamaa Ühistranspordi Keskus	42 000	0	0	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	18 274	1 348 299	327 464	0
Kredex SA	6 804	652 260	0	0
Ettevõtluse Arendamise SA	5 000	0	0	0
Eesti Kultuurkapital SA	22 105	0	0	0
Eesti Töötukassa	21 233	0	1 655	0
Sotsiaalkindlustusamet	0	0	4 650	0
SA Valgamaa Arenguagentuur	300	0	0	0
Mittetulundusühingud, sihtasutused	6 936	0	0	1 734
Äriühingud	893	0	0	0
Füüsilised isikud	1 563	0	3 397	0

Välismaine sihtfinantseerimine	528 433	5 038 251	1 504 965	4 655
Välisabi sihtfinantseerimine				
tegevuskuludeks	505 086	0	381 925	4 655
Haridusministeerium	130 568	0	99 359	0
SA Archimedes	0	0	0	0
Sotsiaalministeerium	242 888	0	258 095	0
Rahandusministeerium	13 000	0	7 496	0
LV Läti	50 667	0	0	0
IT Itaalia	2 588	0	0	0
PL Poola	41 477	0	16 975	0
DE Saksamaa	6 820	0	0	0
EL ja selle institutsioonid	14 896	0	0	4 655
PRIA	2 182	0	0	0
Välisabi sihtfinantseerimine				
põhivara soetuseks	0	5 038 251	1 123 040	0
Haridusministeerium	0	3 199 314	872 456	0
Majandusministeerium	0	468 377	50 040	0
Maaeluministeerium	0	7 099	0	0
Sotsiaalministeerium	0	0	52 740	0
Rahandusministeerium	0	21 175	10 080	0
LV Läti	0	1 342 286	137 724	0
Välisabi kaasfinantseerimine	23 347	0	0	0
PRIA	2 592	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	20 755	0	0	0
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	0	76 399	0	0
Valgamaa Kutseõppekeskus	0	76 399	0	0
Kokku saadud toetused	11 267 032	7 097 664	1 842 131	1 970 559

	2019 aasta tulud		Jääk 31.12.2019	
	Saadud tegevus- kulude siht- finantseeri- mine	Saadud siht- finantseeri- mine põhivara soetuseks	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised	11 615 594	1 440 668	1 352 024	958 872
Kodumaine sihtfinantseerimine	11 247 298	252 399	220 395	956 284
Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi	9 551 112	0	0	0
s.h. hariduskulud	3 693 382	0	0	0

s.h. sotsiaaltoetused	630 844	0	0	0
s.h. keskkond	0	0	0	0
s.h. noorsootöö	389 408	0	0	0
s.h. teede remont	472 496	0	0	0
s.h. muudeks tegevuskuludeks	4 364 982	0	0	0
Ministeeriumitelt	1 404 663	207 339	208 210	928 239
s.h. kultuuri	277 483	24 000	262	0
s.h. haridus	7 299	0	6 358	400 000
s.h. sise	29 000	0	0	0
s.h. kaitse	10 500	0	0	0
s.h. majandus	1 070	0	0	100 000
s.h. maaelu	12 238	0	9 190	0
s.h. sotsiaal	29 611	0	5 984	0
s.h. rahandus	1 037 462	183 339	186 416	428 239
Riigikogu Kantseleilt	50 031	0	0	0
SA Archimedes	0	0	0	25 700
SA Innove	26 900	0	0	0
Hariduse Infotehnoloogia SA	5 266	0	0	0
Valgamaa Ühistranspordi Keskus	41 764	0	0	0
Eesti Linnade Liit	0	0	0	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	83 593	45 060	10 960	0
Eesti Kultuurkapital SA	24 556	0	0	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA	1 111	0	0	0
Eesti Töötukassa	18 538	0	725	0
Riigikantselei	9 990	0	0	0
Valgamaa Omaavalitsuste Liit	4 800	0	0	0
Tartu Ülikool	1 000	0	500	0
Mittetulundusühingud, sihtasutused	15 943	0	0	2 345
Äriühingud	1 499	0	0	0
Füüsilised isikud	6 532	0	0	0
Välismaine sihtfinantseerimine	368 296	1 188 269	1 131 629	2 588
Välisabi sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	358 499	21 600	77 859	2 588
Haridusministeerium	87 434	0	0	0
SA Archimedes	780	0	0	0
Sotsiaalministeerium	75 421	0	46 510	0
Rahandusministeerium	9 376	0	0	0
LV Läti	104 796	0	6 588	0
SE Rootsi	5 082	0	0	0
IT Itaalia	6 987	0	0	2 588
PL Poola	36 708	0	17 636	0

EL ja selle institutsioonid	23 750	0	7 125	0
US Ameerika Ühendriigid	975	0	0	0
PRIA	7 190	21 600	0	0
Välisabi sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	1 161 269	1 053 770	0
Haridusministeerium	0	81 217	0	0
Majandusministeerium	0	44 775	17 765	0
Sotsiaalministeerium	0	52 740	52 740	0
Rahandusministeerium	0	982 537	983 265	0
Välisabi kaasfinantseerimine	9 797	5 400	0	0
PRIA	1 086	5 400	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	8 711	0	0	0
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	0	0	0	0
Maa-amet				
Kokku saadud toetused	11 615 594	1 440 668	1 352 024	958 872

Lisa 17 Tulud kaupade ja teenuste müügist

Eurodes

	2020	2019
Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	1 053 914	1 046 318
Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	1 354 937	1 344 894
Tulud tervishoiust	49	0
Tulud muude toodete ja teenuste müügist	83 643	95 262
Tulud haridusalasest tegevusest	484 456	514 436
Üüri- ja renditulud	178 756	217 366
s.h. kinnisvarainvesteeringutelt (vt. lisa 8)	1 528	2 546
Tulud metsamajandusest	126 710	34 314
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	111 213	222 941
Riigilõivud	11 940	7 927
Tulud üldvalitsemisest	5 177	4 887
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	16 910	25 798
Kokku laekunud kaupade ja teenuste müügist	3 427 705	3 514 143

Lisa 18 Muud tegevustulud

Eurodes

	2020	2019
Tulud loodusressursside kasutamisest	38 857	33 335
Kasum/kahjum põhivara müügist	-291 837	-8 989
Muud tegevustulud	28 499	906 973
Kokku laekunud muud tegevustulud	-224 481	931 319

Lisa 19 Antud toetused

Eurodes

	2020	2019
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele		
Toimetulekutoetused	-658 118	-697 863
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele	-129 744	-137 801
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks	-78 224	-78 870
Peretoetused	-83 840	-75 200
Õppetoetused	-43 788	-37 143
Muud autasud, preemiad, stipendiumid	-1 250	-2 739
Muud toetused	-87 057	-76 021
Kokku:	-1 082 021	-1 105 637
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
Linnatransport (kohalikult omavalitsuselt)	-273 484	-251 840
Valga Gümnaasiumile	0	-5 400
Hajaasustuse toetused füüsilistele isikutele	-88 687	-39 556
Muudele	-153 720	-10 002
Kokku:	-515 891	-306 798
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		
Mitterahaline sihtfinantseerimine		
Füüsilistele isikutele	0	-20
Rahaline sihtfinantseerimine		
Mittetulundusühingutele, sihtasutustele	-456 509	-542 756
Füüsilistele isikutele	-3 263	-4 864
Kokku:	-459 772	-547 640
Kohalike omavalitsuste vahelised toetused		
Omavalitsustele (raamatute soetus raamatukogudele)	-26 983	-23 990
Liikmemaksud		
Eesti Linnade ja Valdade Liit	-11 715	-11 265
Kohalikele omavalitsusliitudele	-100 352	-100 352
Valgamaa Ühistranspordi Keskus MTÜ	-11 052	-11 262
Muud liikmemaksud	-3 522	-4 104
Kokku:	-126 641	-126 983
Kõik kokku:	-2 211 308	-2 111 048

Lisa 20 Tööjõukulud

Eurodes

Tegevusvaldkond	2020		2019	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Volikogu	1,34	-107 179	1,50	-103 726
Vallavalitsus	57,85	-1 111 632	65,00	-1 187 653
Üldised teenused	1,00	-6 798	0,68	-41 477
Metsandus	1,00	-13 622	1,00	-13 795
Keskkonnakaitse	7,78	-145 796	8,30	-138 333
Elamu- ja kommunaalmajandus	49,55	-464 670	53,34	-448 677
Majandus	11,20	-217 944	12,32	-218 893
Tervishoid	0,15	-1 465	0,15	-3 846
Vaba aeg, kultuur, sport	74,27	-925 460	75,74	-913 809
Eelharidus	148,96	-1 943 353	155,94	-1 941 703
Teise taseme haridus	222,05	-3 563 340	225,45	-3 520 104
Muu haridus	33,12	-519 966	30,71	-484 896
Koolitransport	0,00	0	0,00	292
Puuetega ja eakate inimeste sotsiaalne kaitse	53,94	-618 912	63,23	-612 842
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse (lastekodud)	36,94	-479 640	37,74	-483 828
Töötute sotsiaalne kaitse	6,70	-82 448	6,83	-78 993
Muud üldised valitsussektori teenused	1,82	-27 537	1,95	-29 838
Kõik kokku	707,67	-10 229 762	739,88	-10 222 121

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale.

Ajutiste töölepingute korral pole töötajate arvu leitud.

Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud aruandeperioodil 168 720 eurot ja võrreldaval perioodil 227 816 eurot.

	2020	2019
Töötasukulud	-10 229 762	-10 222 121
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-3 400 101	-3 370 671
Erisoodustused	-8 875	-12 485
Töötajate õppelaenude kustutamine	-408	-703
Esindus- ja vastuvõtukulud	-2 282	-1 910
Toitlustamise kulud	-1 176	-839
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis	0	-3 806
Töötajate tervise edendamiseks	0	-502
Muud erisoodustused	-222	-28
Tulumaks erisoodustustelt	-1 806	-1 772
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-2 981	-2 925
Kapitaliseeritud tööjõukulud	60 531	0

Töötasude kapitaliseerimine	45 402	0
Sotsiaalmaksu kapitaliseerimine	14 781	0
Töötuskindlustusmakse kapitaliseerimine	348	0
Kokku tööjõukulud	-13 578 207	-13 605 277

Lisa 21 Majanduskulud

Eurodes

	2020	2019
Medit siini- ja hügieenikulud	-121 888	-82 449
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-1 215 666	-1 163 307
Rajatiste majandamiskulud	-719 841	-902 466
Toitlustuskulud	-538 905	-622 166
Administreerimiskulud	-345 084	-367 107
Õppevahendite ja koolituse kulud	-406 855	-498 116
Sõidukite majandamiskulud	-283 992	-341 647
Inventari majandamiskulud	-253 455	-313 907
Komm-, kultuuri ja vaba aja sisustamise kulud	-271 509	-428 301
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-235 732	-259 915
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-58 352	-54 117
Tootmiskulud	-202 822	-204 073
Koolituskulud	-64 797	-89 929
Sotsiaalteenused	-901 265	-638 682
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-69 912	-69 905
Eri- ja vormiriietus	-3 995	-6 188
Lähetuskulud	-8 767	-25 309
Uurimis- ja arendustööd	-3 033	-2 530
Muu erivarustus- ja materjalid	-12 009	-9 991
Muud kulud	-66 636	-78 184
Kokku	-5 784 515	-6 158 289

Lisa 22 Muud tegevuskulud

Eurodes

	2020	2019
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-744 260	-820 464
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-1 165 123	-814 057
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-72 398	-71 087
Kulu muude nõuete ebatõenäoliselt laekuvaks hindamisest	-1 742	-3 281
Muud kulud	-963	-5 161
Trahvid	-20	-29
Riigilõivud	-3 154	-2 217
Ettevõtte tulumaks	-78	-58
Maksuvõlalt arvestatud intressid	0	-44
Maamaks	-894	-901
Muud maksud	-3 292	-3 064
Kokku	-1 991 924	-1 720 363

Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega

Eurodes

Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Tegev- ja kõrgema juhtkonna arv (taandatud täistööajale)		Tasude kogusumma (eurodes)	
	2020	2019	2020	2019
Volikogu liikmed	0,00	0,00	84 636	74 204
Vallavalitsuse liikmed	5,00	7,00	170 936	162 263
Juhatusel liikmed	3,45	3,45	65 811	78 323
Nõukogu liikmed	0,00	0,00	182	0
Asutuste juhid	30,62	32,65	588 839	588 367
Kokku	39,07	43,10	910 404	903 157

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

15.oktoobril 2017 toimusid Eestis kohaliku omavalitsuse volikogude valimised, kus Valga linna ning Karula, Taheva, Tõlliste ja Õru valdade elanikud valisid ühinenud Valga vallavolikogu liikmed.

21.oktoobril kinnitati 27-liikmeline Valga vallavolikogu koosseis ja asendusliikmete järjekord ning uus volikogu kinnitas esimehe ja aseesimehed.

Volikogu esimehele maksti 2 400 eurot perioodil 01.01.-07.02.2020 ja alates 27.03.2020 1 500 eurot kuus. Kahele aseesimehele 300 eurot, fraktsioonide- ja komisjoni esimeestele 200 eurot, komisjoni liikmetele 150 eurot ja ülejäänud liikmetele 50 eurot kuus liikmetasu vastavalt osavõtule volikogu töös.

Volikogu esimehele maksti isikliku auto kasutamise hüvitist 2 134 eurot, eelmisel perioodil 721 eurot.

Peale KOV volikogu valimis, alates 4.novembrist 2017 kuni 12.03.2020 oli vallavalitsus seitsmeliikmeline: vallavanem ja 4 asevallavanemat, 2 vallavalitsuse liiget said tasu 200 eurot kuus. Alates 13.03.-26.03.2020 kinnitati vallavalitsus 5-liikmelisena: vallavanem, 2 asevallavanemat ja 2 vallavalitsuse liiget, valitsuse liikme tasu 300 eurot kuus. 27.03.-24.09.2020 oli valitsus 5-liikmeline: vallavanem, 3 asevallavanemat ja 1 valitsuse liige. Alates 25.09.2020 on valitsus 5-liikmeline: vallavanem, 2 asevallavanemat ja 2 valitsuse liiget.

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon nõukogusse kuulub Sisekaitseakadeemia ja Eesti Sõjamuuseum esindaja.

Sisekaitseakadeemialt laekus SA VIKP tegevuskuludeks 29 000 eurot ja Eesti Sõjamuuseumilt 10 500 eurot. Nõukogu liikmetele 2020. ja 2019. aastal tasu ega hüvitisi ei makstud.

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon juhatuse liikmele maksti isikliku auto kasutamise eest hüvitist 2 700 eurot ja eelneval perioodil 2 750 eurot.

SA Taheva Sanatoorium tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu oli 17 093 eurot, eelmisel perioodil 22 611 eurot.

AS Valga Vesi tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu oli 31 895 eurot ja eelneval perioodil 32 312 eurot. AS Valga Vesi juhatuse liikmele 2020 ja 2019 aastal isikliku auto kasutamise hüvitist ei makstud.

AS Valga Haigla, OÜ Valga Haigla Apteek ja SA Terve Valgamaa kuuluvad 51% osalusega SA Tartu Ülikooli Kliinikumile.

Valga VV konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. Valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused ja äriühingud, kelle juhtimises osaleb vallavalitsus oma valitseva hääleõigusega alates 20-st protsendist.
2. Volikogu liikmed, valitsuse liikmed, asutuste juhid ning vallavalitsuse mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute juhatuste ja nõukogude liikmed.
3. Eespool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Seotud osapooltega ei ole aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal turutingimustest või seadustega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid toimunud.

Lisa 24 Konsolideerimata finantsaruanded**Konsolideerimata bilanss**

Eurodes

	31.12.2020	31.12.2019
VARAD		
Käibevara kokku	6 775 406	4 390 784
Raha	4 249 178	2 017 446
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	890 297	809 735
Muud nõuded ja ettemaksed	1 635 688	1 563 360
Varud	243	243
Põhivara kokku	38 661 489	35 664 450
 Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	 863 669	 863 669
Osalused tütar- ja sidusettevõtetes	1 660 200	1 660 200
Kinnisvarainvesteeringud	71 803	77 279
Materiaalne põhivara	34 569 387	31 566 872
Bioloogilised varad	1 496 430	1 496 430
VARAD KOKKU	45 436 895	40 055 234
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustised kokku	4 148 103	3 673 040
Saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed	0	1 060
Võlad tarnijatele	331 802	866 610
Võlad töövõtjatele	213 910	217 689
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	2 610 319	1 641 599
Laenukohustised	992 072	946 082
Pikaajalised kohustised kokku	10 189 552	8 181 624
Laenukohustised	10 189 552	8 181 624
Netovara kokku	31 099 240	28 200 570
Kassareserv	31 956	31 956
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	28 178 604	26 423 884
Aruandeaasta tulem	2 888 680	1 744 730
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	45 436 895	40 055 234

Konsolideerimata tulemiaruanne

Eurodes

	2020	2019
TEGEVUSTULUD		
Maksutulud	10 064 594	9 869 512
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 280 870	1 402 952
Muud tulud	-225 741	922 825
Saadud toetused	16 471 298	12 915 797
Tegevustulud kokku	27 591 021	25 111 086
TEGEVUSKULUD		
Antud toetused	-2 705 890	-2 309 939
Tööjõukulud kokku	-12 275 159	-12 304 031
Töötasukulud	-9 178 259	-9 200 936
Erisoodustused	-3 866	-3 020
Maksud ja sotsiaalkindlustumaksud	-3 093 034	-3 100 075
Majanduskulud	-5 183 772	-5 565 276
Muud tegevuskulud	-1 847 376	-1 564 196
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-2 612 131	-1 553 385
Tegevuskulud kokku	-24 624 328	-23 296 827
ARUANDEPERIOODI TEGEVUSTULEM	2 966 693	1 814 259
FINATSTULUD JA -KULUD		
Intressikulu	-78 241	-70 948
Tulem osalustelt	0	1 056
Finantstulu	228	363
Finantstulud ja -kulud kokku	-78 013	-69 529
ARUANDEPERIOODI TULEM	2 888 680	1 744 730

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

Eurodes

	2020	2019
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST		
Aruandeperioodi tegevustulem	2 966 693	1 814 259
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	2 612 131	1 553 385
Tulem bioloogilise vara väärtuse muutusest	0	-891 567
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	1 165 123	814 057
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist	291 054	9 441
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-5 272 114	-1 350 834
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	373 250	79 878

Korrigeeritud tegevustulem	2 136 137	2 028 619
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-359 085	510 253
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	49 073	-33 495
Kokku rahavood põhitegevusest	1 826 125	2 505 377
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUST		
Tasutud materiaalse põhivara eest	-7 672 117	-4 896 794
Laekunud kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist	93 728	88 525
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	6 312 970	2 314 747
Tasutud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	-304 365	-196 934
Laekunud osaluste müügist	0	1 304
Laekunud intressid ja muu finantstulu	194	368
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 569 590	-2 688 784
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Laekunud saadud laene	3 000 000	1 500 000
Tagasi makstud saadud laene	-938 376	-898 609
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	-7 706	-11 671
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-78 721	-72 275
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 975 197	517 445
PUHAS RAHAVOOG	2 231 732	334 038
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2 017 446	1 683 408
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	4 249 178	2 017 446
Raha ja selle lähendite muutus	2 231 732	334 038

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

Eurodes

	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2018	31 956	26 421 664	26 453 620
Põhivara ümberhindlus	0	2 220	2 220
Aruandeaasta tulem	0	1 744 730	1 744 730
Saldo 31.12.2019	31 956	28 168 614	28 200 570
Põhivara ümberhindlus	0	9 990	9 990
Aruandeaasta tulem	0	2 888 680	2 888 680
Saldo 31.12.2020	31 956	31 067 284	31 099 240

Lisa 25. Selgitused eelarve täitmise aruandele

Valga Vallavolikogu võttis 31.01.2020. aasta määrusega nr 99 vastu Valga valla 2020. aasta eelarve kogumahuks 21 109 602 eurot. 2020. aasta eelarvet on muudetud lisaeelarvetega:

- 28.02.2020 määrus nr 102 kogumahuks 2 780 265 eurot;
- 29.05.2020 määrus nr 109 kogumahuks 1 707 081 eurot;
- 28.08.2020 määrus nr 111 (põhitegevuse tulueelarve ümberpaigutused toetusfondist tulubaasi stabiliseerimiseks eraldatud lisavahendite arvel seoses COVID-19 eriolukorraga⁷);
- 18.12.2020 määrus nr 121 kogumahuks 5 294 629 eurot.

Pärast muudatusi on Valga valla 2020. aasta põhitegevuse tulude eelarve kogumaht 22 228 952 eurot, põhitegevuse kulude eelarve kogumaht 21 253 835 eurot, investeerimistegevuse eelarve tulude maht 4 232 771 eurot ja kulude maht 8 698 315 eurot, finantseerimistegevuse eelarve kogumaht 2 060 573 eurot ja likviidsete varade muutuse eelarve -1 429 854 eurot.

2020. aasta eelarve täideti põhitegevuse tulude osas 22 609 961 eurot ehk 101,7% ja põhitegevuse kulude osas 20 473 824 eurot ehk 96,3%. Investeeringute eelarve täideti 86,5%.

Võrreldes 31.12.2019 on 31.12.2020 toimunud likviidsete varade muutuses suurenemine 2 231 732 eurot.

Põhitegevuse tulud

2020. aasta eelarve täideti põhitegevuse tulude osas 22 609 961 eurot ehk 101,7%⁸.

- Põhitegevuse tuludest 42,7% moodustas füüsilise isiku tulumaksu laekumine (võrreldes eelarves kavandatuga +1,71% ehk 162 166 eurot rohkem);
- Kaupade ka teenuste müügist laekus eelarvesse 5,7% (võrreldes eelarves kavandatuga +0,1%). Planeeritust rohkem laekus metsatulu (+26 418 eurot), riigilõivu (+2 970 eurot). Kavandatust vähem laekus tulu kultuuri- ja spordiasutuste majandustegevusest, mis on seotud COVID-19 rakendatud piirangutega (ca 36,1 tuhat eurot vähem);
- Saadud toetused moodustasid eelarve tuludest 49,5% ehk 11 199 184 eurot, millest tasandus- ja toetusfond koos täiendava toetusega teehoiule ja tulubaasi stabiliseerimiseks⁹ eraldatud toetusega oli 10 145 563 eurot ning muud sihtotstarbelised eraldised 1 053 621 eurot.
- Muud tulud (maamaks, reklaamimaks, keskkonnatasud jms) moodustasid tuludest 2,1% ehk 466 561 eurot. Keskkonnatasusid laekus eelarvesse 13 857 eurot planeeritust rohkem, maamaksu 2 602 eurot vähem.

⁷ Toetusfondi lisavahendite jaotus 2020. aastal (Vabariigi Valitsuse 01.05.2020 korraldus nr 142).

⁸ Seoses COVID-19 vähendati üksikisiku tulumaksu eelarvet 279 570 eurot ja kaupade ja teenuste müügitulu eelarvet 66 908 eurot (volikogu 28.08.2020 määrus nr 111)

⁹ Riigieelarvest täiendavalt tulubaasi stabiliseerimiseks 346 478 eurot, teedehoiule 484 664 eurot (Vabariigi Valitsuse 01.05.2020 korraldus nr 142)

Põhitegevuse kulud

2020. aasta põhitegevuse kulude eelarve suurenes eraldistega reservfondist ning projektide osalusest 126 680 euro võrra (põhitegevuse kulude eelarve kokku 21 253 835 eurot). Eelarve täideti 96,3%.

Füüsilistele isikutele sotsiaaltoetuste eelarve oli 1 189 378 eurot, eelarve täideti 90,7%. Planeeritust vähem kulus vahendeid toimetulekutoetuse (ca 37,7 tuh. eurot) hooldajatoetuste ja nendelt tasutavate maksude (ca 55,4 tuh. eurot) ja muude toetuste (ca 15,2 tuh. eurot) maksmiseks.

Muud antud toetused tegevuskuludeks eelarve oli 1 297 453 eurot, täitmine 96,6%, hajaasustusprogrammi toetusteks planeeritud vahendite eelarve tuuakse üle 2021. aastasse.

Muude tegevuskulude eelarve oli 18 767 004 eurot, millest:

- personalikulude eelarve 12 534 883, täitmine 97,9%, kokkuhoid 259 724 eurot;
- majandamiskulude eelarve 6 145 150 eurot, täitmine 95,4%, kokkuhoid 283 147 eurot. Seoses COVID-19 eriolukorraga kulus asutustel vähem raha küttele, elektrile, veele (kevadperioodil olid asutused suletud), koolitustele ja lähetustele. Koolidel ja lasteaiadadel jäi kasutamata osa toiduaineteks ja toitlustusteenusteks planeeritud vahenditest. Mitmed kavandatud üritused jäid toimumata.

Põhitegevuse kulude eelarvesse oli planeeritud ka reservfond kogusummas 170 920 eurot, millest kasutati aasta jooksul 85 824 eurot, reservfondi kasutamata jääk aasta lõpuks oli 85 096 eurot.

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse tuludeks on põhivara müük, saadavad toetused ja intressitulu hoiustelt. Põhivara müügitulu planeeriti 2020. aasta eelarvesse 30 000, müügist laekus 93 728 eurot (müüdi kinnistuid ja korteriomandeid). Intressitulu eelarvesse ei planeeritud, tegelik laekumine oli 228 eurot. Intressikulude kokkuhoid võrreldes eelarvega oli 30 393 eurot (2020. aastaks planeeritud laen võeti välja aasta lõpul, mistõttu olid intressikulud 2020. aastal kavandatust väiksemad).

Põhivara soetusteks saadavaks sihtfinantseerimiseks oli eelarvesse planeeritud 4 202 771 eurot, täitmine 123,6%. Riigieelarvest saadud täiendav toetus teedehoiule 484 664 eurot jäi 2020. aastal suures osas kasutamata (kõnniteede renoveerimiseks kulus 6,7% toetusest) ja tuuakse üle 2021. aasta eelarvesse.

Olulisemad investeeringisobjektid 2020. aastal olid Valga Vabaduse 13 koolihoone ehitustööde lõpetamine (3 598 218 eurot), Valga-Valka kesklinna keskuse arendamine (1 958 895 eurot), Valga J. Kuperjanovi 12 hoone rekonstrueerimise lõpetamine (606 844 eurot), Valga Kungla 12 hoone rekonstrueerimise lõpetamine (350 295 eurot), Tsirguliina piirkonna tuletõrjeveevõtu süsteemi väljaehitamine (146 160 eurot), Valga „Säde“ pargi renoveerimistööd (114 846 eurot), E. Enno 15 spordihoone projekteerimistööd (76 750 eurot), Valga E. Enno 28 ja Uus 14 majade projekteerimistööd (66 720 eurot), Valga Muusikakooli hoone projekteerimistööd (33 590 eurot), Valga linna kõnniteede renoveerimine (32 268 eurot), Lüllemäe Põhikooli katlamaja ümberehitus (28 164 eurot) ja ruumide rekonstrueerimine (16 095 eurot). Põhivara sihtfinantseerimiseks eraldati AS-le Valga Vesi 368 250 eurot valla tänavavalgustusprojektis osalemiseks.

Finantseerimistegevus

Laenude tagasimaksed toimusid planeeritud mahus. Eelarves planeeritud laen investeeringute finantseerimiseks summas 3 000 000 eurot võeti aasta lõpul täies mahus välja.

Muud näitajad:

- **netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed) varad oli 2020. aasta lõpuks 8 903 006 eurot ehk 39,4% põhitegevuse tuludest;
- **likviidsete varade maht** oli 2020. aasta lõpuks 4 249 178 eurot, mille hulgas on ka toetusteks saadud ettemaksed summas 1 970 559 eurot. Võrreldes 31.12.2019 on 31.12.2020 toimunud likviidsed varad muutuses suurenemine 2 231 732 eurot.

Eelarve täitmine valdkondade lõikes

Üldised valitsussektori teenused valdkonna eelarve täitmine oli 84%. Planeeritust vähem tasuti laenukohustuse intresse (kokkuhoid 30 393 eurot), uus laen võeti kasutusele aasta lõpul, intresse mõjutava EUROBOR-i tase oli jätkuvalt madal. Kasutamata jäi osa reservfondist (85 096 eurot). 2021. aastasse lükkus ühinemislepingus planeeritud Puistee 8 hoone remonditööd.

Avaliku korra ja julgeoleku eelarve täideti 89,3%.

Majandusvaldkonna eelarve täitmine oli 84,6%, peaaegu täielikult jäi kasutamata riigieelarvest teede investeeringuteks eraldatud lisaraha (planeeritakse kasutada 2021. aastal teede ja tänavate renoveerimistööde omaosaluseks).

Keskkonnakaitse eelarve täitmine oli 96,3%, jäätmekäitluse kulud olid planeeritust väiksemad.

Elamu- ja kommunaalmajanduse eelarve täitmine oli 88,5%, Tsirguliina aleviku sademeveekraavide rekonstrueerimine lükkus 2021. aastasse. Hajaasustusprogrammi toetused kantakse kuludesse pärast objektide valmimist (eelarve jääk tuuakse 2021. aastasse).

Kulud tervishoiule eelarve täideti 94,8% (Hargla perearstikeskuse toetamine).

Vaba aja ja kultuurivaldkonna eelarve täitmine oli 88,4%, 2021. aastasse lükkusid Jaanikese Motokomplekis arendustööd ja Hargla Maakultuurimaja rekonstrueerimine. Seoses COVID-19 piirangutega jäid toimumata mitmed planeeritud üritused.

Haridusvaldkonna eelarve täideti 97,3%, COVID-19 piirangutest tulenevalt olid koolide ja lasteaedade majanduskulud väiksemad.

Sotsiaalse kaitse valdkonna kulude eelarve täideti 100,3%.

31.01.2020	Volikogu määrus nr 99	92 114
29.05.2020	Volikogu määrus nr 109	78 806
Kokku reservfond		170 920

Kulutused reservfondist:

Kuupäev	Korralduse nr	Kellele	Selgitus	Summa
05.03.2020	51	Munitsipaalvara teenistus	J. Kuperjanovi tn 24 Valga linn asuva hoone katuse remondikulude (tormikahju) osaline hüvitamine	350
		Munitsipaalvara teenistus	Valga linnas asuva pontoonsilla remondi kulu	700
12.03.2020	78	Valga Lasteaed Buratino	Piirdeaia osaline taastamine	6 230
		SA VIKP	EL tulirelva direktiivist tulenevate nõuete täitmine	2 286
		Valga Lasteaed Kaseke	tsirkulatsioonpumba väljavahetamine	478
		Valga Avatud Noortekeskus	Õru avatud Noortekeskuse ahju remondi kulu	3 685
		Vallahoolduse teenistus	Valga linnas Pika ja Kungla tänava ristmikul munitsipaalmaal kasvanud puu kukkumisega eraisiku varale tekitatud kahju hüvitamine	2 184
		Vallahoolduse teenistus	Pärna pst 22 tormikahjude likvideerimine (kindlustusjuhtum)	11 492
01.04.2020	93	Vallahoolduse teenistus	Pärna pst 22 tormikahjude likvideerimine (kindlustusjuhtum)	1 096
15.04.2020	119	Õru Lasteaed-Algkool	Koolimaja katuse remonditööd (tormikahju)	432
06.05.2020	141	Ehitus- ja planeerimisteenistus	J. Kuperjanovi tn 14 Valga linn kinnistul asuva ja J. Kuperjanovi 12 korterelamu tuleohutuskujasse jääva puukuuri lammutamine ja tuleohutuskujast välja jäävale alale samaväärse puukuuri püstitamine	4 920
27.05.2020	183	Valga Sport	Jaanikese motokompleksi maa-ala topogeodeetiline uurimustöö	7 080
14.07.2020	251	Valga Muusikakool	Remonditööd	1 740
		Lüllemäe Kultuurimaja	Katuse remonditööd	1 637
02.09.2020	287	Valga Sport	Riigiabi finantsanalüüs Jaanikese Motokompleksi arendamisel	1 800
07.10.2020	333	Vallavara- ja hooldusteenistus	Tähe 16a-75 veekahju likvideerimine	224
13.10.2020	355	Vallavara- ja hooldusteenistus	J. Kuperjanovi 12 korterite kardinapuud	4 886
21.10.2020	357	Ehitus- ja planeerimisteenistus	Valga-Valka kaksiklinna keskuse arendamise projekti lisatööd	14 607

04.11.2020	383	Ehitus- ja planeerimisteenistus	Kesk 19 hoone restaureerimistoetuse taotlemiseks vajalikud eeltööd	6 703
13.11.2020	390	SA Taheva Sanatoorium	Tsirgumäe - Sooblase kandi laste mänguväljaku omaosalus (LEADER)	5 000
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Kungla 19-4 tekitaud kahju likvideerimine	1 464
		Lüllemäe Kultuurimaja	Elektriauditi käigus tuvastatud mittevastavuse likvideerimine	693
		Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus	Kanaliseerimis- ja sisetorustiku kaevetööd ning välis- ja sisetorustiku ühendustööd	4 980
16.12.2020	434	Vallavara- ja hooldusteenistus	kaitsemaskid ja desinfitseerimisvahendid	1 157
Kokku reservfondi kulu				85 824
Reservfondi jääk				85 096

Majandusaasta aruande allkiri

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Valga Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Valga Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Monika Rogenbaum
Vallavanem

/allkirjastatud digitaalselt/
kuupäev digiallkirjas